

Тема на деня ▶ 4-5

„Горна Арда” -
сделката
на два века

Компании ▶ 12-13

Компании с частни здравни фондове са най-потърпевши от пререгистрацията

Пари BONNIER
pari.bg

Понеделник

17 януари 2011, брой 11 (5070)

USD/BGN: 1.46515

▼ -1.12%

Българска народна банка

EUR/USD: 1.33490

▲ +1.14%

Българска народна банка

Sofix: 371.88

▲ +1.15%

Българска фондова борса

BG40: 118.92

▲ +0.30%

Българска фондова борса

цена 1.50 лева

9 770861 560012 >

A photograph of Nikolay Kitov, a man in a grey suit and light-colored shirt, standing in front of a store named 'TechnoMarket'. The store's logo is a red and white circular emblem with a stylized 'M'. The text 'ТехноМаркет' is visible in large red letters on the storefront.

ОСНОВАТЕЛЯТ НА „ТЕХНОМАРКЕТ” ПЛАНИРА ДА СИ ВЪРНЕ ВЕРИГАТА

Николай Китов потвърди, че има интерес да изкупи дела на инвестиционния фонд Trans Balkan Investments ▶ 11

Новини ▶ 6

Скандалите с подслушването оплетоха и премиера Борисов

Новини ▶ 7

Депутатите решиха посланиците агенти да бъдат отзовани

Компании ▶ 14

„Септона България” с най-краткия борсов престой

2 РЕДАКЦИОННА

Печеливш
Асен Ягодин

Пощенска банка с изпълнителен директор Асен Ягодин беше определена за най-добра банка у нас, предлагаща попечителски услуги на чуждестранни и местни институционални инвеститори, в ежегодната класация на списание "Глоубъл къс-тодъйн". В проучването на изданието за развиващите се пазари за 2010 г. банката е отличена в категориите "Чуждестранни клиенти" и "Местни клиенти".

Губещ
Йорданка Фандъкова

Столичната община беше задължена да плати 25 хил. лв. обезщетение на дете, нахапано от куче миналата година. Според Административния съд в София е налице "трайно противоправно бездействие на кмета, изразяващо се в неизпълнение на нормативно установени негови задължения по залавянето и изолирането на безстопанствени кучета".

Мнения

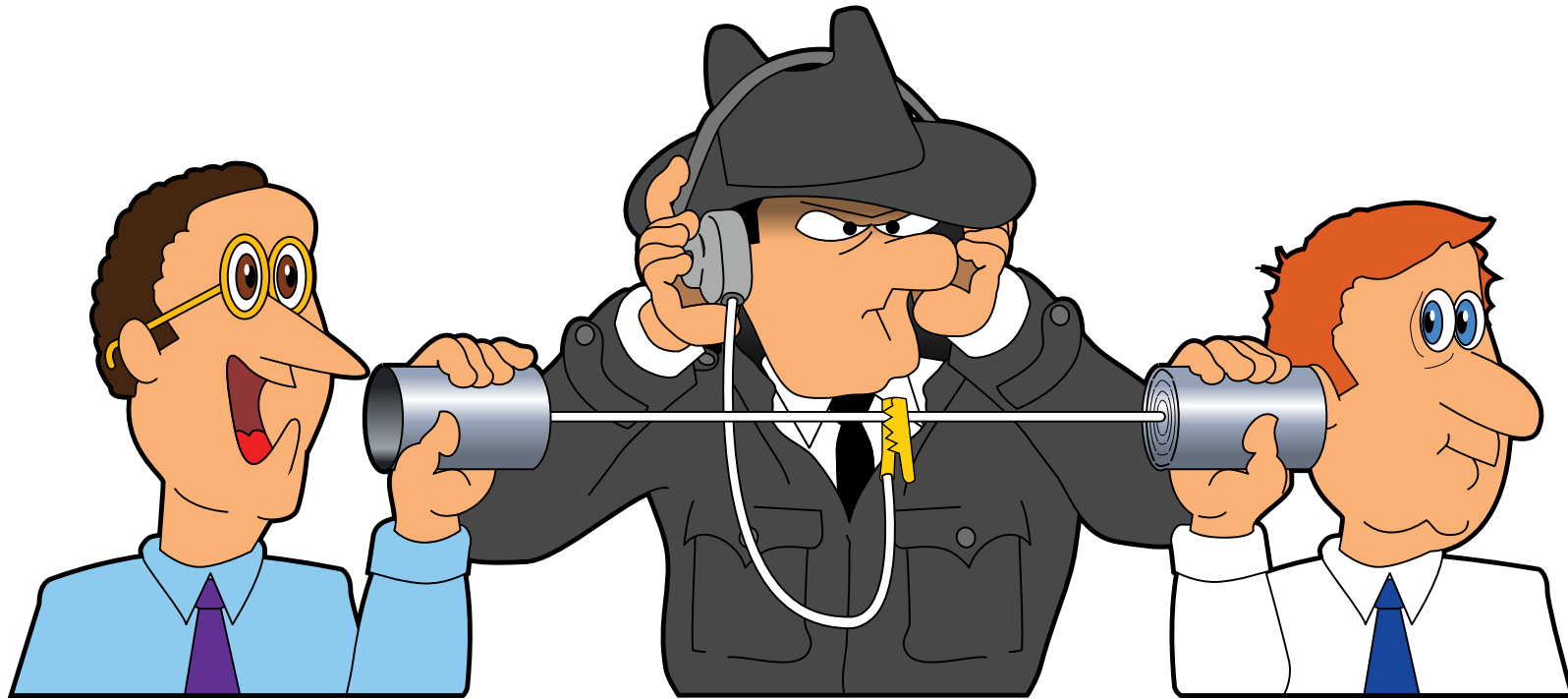
► По темата: "Галерия" вкара и Борисов в скандала със СРС - наредил е да не се пипа собственикът на "Легеника"

► Преди 2 дни стана ясно, че точно в тази бирена фабрика работниците чакат заплащане за повече от 3 месеца. Един въпрос за размисъл от мен към журналистите и обществото: Бойко редовно ли получава отчисленията? Управлява ни мафия.

► По темата: Завръщането на шивашките цехове

► Браво - който има ум, да разбира: ПОДЕМ ИМА и той вече започва. Българската шивашка продукция се изнася с лекота, защото е качествена. И това е от години!

Коментар

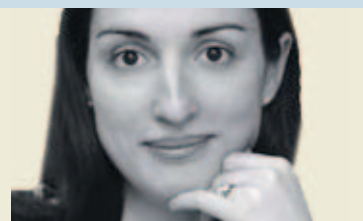
СНИМКА SHUTTERSTOCK

Неподслушвани приоритети

На фона на скандалите с подслушванията, които са първият сериозен тест за премиера Бойко Борисов как той ще излезе от тази ситуация, данъчните обявиха рекордно повишение на търговските обороти през декември (повече подробности на стр. 9). Това е сигнал, че нещата в икономиката бавно тръгват нагоре. Фактът, че тази Коледа българите са пазарували повече от миналата, е сигнал, че те все пак са положително настроени за 2011 г. Да, обаче, за да може икономиката по-бързо да се задвижи, за да има отново растеж, ключова роля има правителството. А на него сега хич не му е до това да мисли как да стимулира икономиката. Нещата са оставени на автопилот. Да, обаче България не е Германия и управляващите не могат да си позволят да се разсейват със скандали. И докато германската икономка вече отчита сериозни икономически ръстове, у нас Борисов и екипът му сега мъдрят как да потушат пожара с подслушванията, така че да излязат сухи от водата. Явно политиката е по-важна от

Билана Вачева
bilianavacheva@pari.bg

„Скандалите със СРС-тата и подслушванията оставиха на автопилот икономиката“

икономиката.

Данъкоплатците имат пропуснати ползи. Вместо с парите им да бързат да се укрепят икономиката, парите от данъци се използват за далеч по-различни цели. Колкото по-бързо се изясни казусът около записите, толкова по-добре за всички. Така вниманието на премиера Борисов ще се насочи там, където трябва - как по-бързо България да изплува от рецесията и да се съживи икономиката.

Само със строежи на магистрала локомотивът няма как да се задвижи. Най-важното е да се стимулира потреблението, защото, както вече на всички ни стана ясно, с еврофондовете няма да си помогнем. Данните за продажбите през декември са положителен сигнал, но те далеч не са начало на позитивен тренд. Гръмките слова на Борисов, че усвояването на средствата от ЕС ще стигне до 100%, придобиха друго изражение - сега изведнъж летвата рязко се

смъкна до 40%. И за тях обаче не е сигурно, че ще ги стигнем. Липсата на чужди инвестиции също допълнително утежнява ситуацията. А и докато в чуждата преса излизат заглавия, че „В България послушват членовете на кабинета“ и че „комунистическото минало продължава да преследва българската дипломатия“, имиджът на България рязко се влошава.

Публикациите в някои чужди медии бяха още по-остри. Според „Дойче веле“ България не се нуждае от Wikileaks поради простата причина, че скандалите там си ги създават сами. Министрите безскрупулно се нападат помежду си по телефона - и всичко това се записва. Други медии стигнаха дори по-далеч. Според тях Танов гейт потвърждавал правотата на Германия, Франция и Холандия, които настояват за отлагане на присъединяването на България към Шенгенската зона. А заглавията можеше и да са други - „Българската икономика вече отчита сериозни ръстове благодарение на мерките на правителството“. □

pari.bg Top 3

1 "Галерия" вкараха и Борисов в скандала със СРС - наредил е да не се пипа собственикът на "Легеника". Записите на премиера са част от подслушването на Ваньо Танов.

2 Завръщането на шивашките цехове. Фирмите от бранша вече работят със запълнен капацитет и дори им се налага да отказват поръчки.

3 Търговците на автомобилите оставят големите отстъпки от цената в историята. Размразяването на кредитирането и лизинга ще е достатъчно за растеж на пазара през 2011 г., прогнозира от бранша.

Пари
НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: office@pari.bg
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп ЕАД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР И ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Лиляна АПОСТОЛОВА
4395802
liliana.apostolova@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851
stanislava.atanasova@pari.bg

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
Зам. главен редактор
Иван БЕДРОВ - 4395838
ivan.bedrov@pari.bg

Визуален редактор
Албена ПИНО - 4395845
albena.pino@pari.bg

ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ
Филipa РАДИОНОВА - 4395866
philippa.radionova@pari.bg
Дарина ЧЕРКЕЗОВА - 4395877
darina.cherkezova@pari.bg
Красимира ЯНЕВА - 4395876
krasimira.yaneva@pari.bg
Ани КОДЖАИВАНОВА - 4395845
ani.kodzhaivanova@pari.bg

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ
Мирослав ИВАНОВ - 4395894
miroslav.ivanov@pari.bg

Атанас ХРИСТОВ - 4395818
atanas.hristov@pari.bg
Георги ГЕОРГИЕВ - 4395868
georgi.georgiev@pari.bg
Георги ПАНАЙОТОВ - 4395871
georgi.panayotov@pari.bg
Пламен ДИМИТРОВ - 4395857
plamen.dimitrov@pari.bg

ТЕНДЕНЦИИ
Билана ВАЧЕВА - 4395866
biliana.vacheva@pari.bg
Рагостина МАРКОВА - 4395860
radostina.markova@pari.bg

Елена ПЕТКОВА - 4395857
elena.petkova@pari.bg
Рагослава ДИМИТРОВА - 4395823
radoslava.dimitrova@pari.bg
Теодора МУСЕВА - 4395876
teodora.mousseva@pari.bg

ПARI.BG
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
maria.veromirova@pari.bg
Иглица ФИЛИПОВА - 4395867
iglika.philipova@pari.bg
Елена ПУЛЧЕВА - 4395877
elina.pulcheva@pari.bg

ФОТОРЕДАКТОР
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
marina.angelova@pari.bg
ДОКУМЕНТАЦИЯ - 4395884
РЕКЛАМА - 4395872, 4395891
факс 4395826
АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
4395835, 43 95 836
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815
ПЕЧАТ: Печатница София ЕООД
ISSN 0861-5608

Цитат

” Очаквам през 2011 г. повече инвестиции в България, а тенденцията износът да е по-голям от вноса да се запази

► Цветан Симеонов, БТПП

Число на деня

30

► млн. лв. е платила столичната топлофикация от текущия си дълг към „Булгаргаз“, събщи изпълнителният директор на дружеството Стоян Цветанов

Коментар

Дали сагата “БФБ” ВЪРВИ КЪМ КРАЯ СИ

В последната серия на “сапунката” БФБ стана публична компания. Преди това държавата придоби пълен контрол чрез разводняване на капитала. Новите 715 000 бр. акции бяха придобити по номинал от 1 лв. всяка, а сега пазарната цена е около 2.7 лв., т.е. останалите акционери подариха на държавата по 1.7 лв. на акция, или общо 1 215 500 лв. Явно миноритарните акционери са били готови да удовлетворят всички прищевки на държавата, колкото и абсурдни да са те, само и само същата да се махне от борсата. Искане държавата участие над 50% от капитала заедно с подарък на стойност около 1.2 млн. лв. - получиха го, искаше борсата да е публична - е, вече е публична. Какъв ли ще бъде следващият каприз? Какво ли още партньорите на държавата в БФБ ще трябва да понесат? В кръга на шегата, дядо ми, Бог да го прости, казваше “едно магаре колкото и да го товариш, малко му е”.

Всичко това беше абсолютно ненужно и излезе “солено” на миноритарните акционери в БФБ. Чудно ми е какво ли са обяснили последните на своите акционери за подаръците, които те правят за тяхна сметка.

Изглежда все пак, че капризите на държавата свършиха, макар че не бива да се подценява креативността на държавните служители да правят така, че нещата или да не се случват, или да се случват трудно. Във финалната серия според сценария на ръководството БФБ ще бъде продадена и превърната в регионален лидер. Сериалът определено е фантастичен, защото крайните цели са взаимно изключващи се. Или рабо-

Пламен Дерменджиев,
финансист,
plamen@gmail.com

” БФБ ще намери стратегически инвеститор, “когато цъфнат нальмите”

тиш да станеш регионален лидер, или се продаваш на някого, който има тази цел. Абсурдно е едновременно да следваш и двете цели и да си мислиш, че най-хубавото предстои. В мениджмънта е жизненоважно точното дефиниране на целите, които в случая може да бъдат или БФБ става регионален лидер и евентуално след това се продава, или БФБ се подготвя за продажба веднага, от ден първи. Изглежда, че БФБ ще намери стратегически инвеститор, “когато цъфнат нальмите”.

Потенциалните купувачи на мажоритарния дял в БФБ са все борси, чиято стратегическа цел е да се превърнат в регионален лидер. Такива са борсите във Виена и Варшава. Двете обаче следват различни стратегии за постигане на регионално лидерство. Едната, тази във Варшава, установява технологични партньорства така, че инвеститорите да имат една входна точка за операции в целия регион, а другата, тази във Виена, предпочита дяловите придобивания. Следвайки своята стратегия, през юли миналата година Варшавската фондова борса сключи стратегическо

споразумение за технологично партньорство с NYSE Euronext, а преди това Виенската фондова борса придоби борсите в Будапеща, Прага и Любляна и формира CEE Stock Exchange Group. Последното обаче се случи преди кризата. Тогава имаше бум на консолидации между борсовите оператори. После дойдоха кризисните реструктурирания. Изглежда, в бъдеще предпочитаната стратегия за навлизане в нови регионални пазари ще бъде технологичното партньорство, а не сливанията и придобиванията.

Виенската фондова борса вероятно ще бъде единственият потенциален стратегически инвеститор в БФБ. Ако към това добавим и стремежа на местни компании за листване на други борси, както и конкурентното предимство за Виена, което й осигури предишното ръководство на БФБ, като внедри същата платформа (Xetra), която ползва и Виенската фондова борса, получаваме няколко добри перспективи пред приватизацията на държавното участие в капитала на БФБ. Ако това все пак се случи, вероятно ще е на цена близо до счетоводната, която сега е около 1.50 лв. на акция. Но дори и при тази цена държавата ще е на печалба. Дано поне им е достатъчна, защото в противен случай може да се откажат от приватизацията или пък да се опитат да направят ново разводняване на капитала. Вече имаме прецедент. Разводняването мина първия път, защо да не мине и втори. □

Текстът има аналитичен характер и не е препоръка за покупка или продажба на акции.

Високо, високо, високо

► Японецът Шойхей Точимото „репетира“ преди старта на състезание от Световната купа по ски скокове в Сапоро, Северна Япония. Вчера австриецът Ан-дреас Кофлер спечели втория старт и се изкачи до второ място във временното класиране, като пред него убедително вогу Томас Моргенщерн

СНИМКА REUTERS

Световните ски звезди
игват у нас благодарение на

Fibank

Първа инвестиционна банка

Audi
FIS Ski World Cup
BULGARIA
BANKO 2011

Супер Комбинация 26 февруари
Слалом 27 февруари

*bank (*2265)
yes.fibank.bg

В броя четете още

Профил ► 18-19

Валентин Захариев съжалява, че е продал “Кремиковци”

Фармация

► 20-23

МЗ обещава реимбурсиране на лекарствата за тежко болни

„Горна Арда“ - сделката

Три правителства по-късно проектът „Горна Арда“ отново създава места, но този път началото изглежда все по-близо

До март трябва да стане ясно как ще изглежда един от най-чаканите и обсъждани проекти след този за АЕЦ „Белене“ - хидроенергийната каскада „Горна Арда“. В момента се гледат няколко технически проекта, от които до два месеца ще бъде избран този, който е изцяло съобразен с екологичните изисквания. Съвсем скоро се очаква и австрийската енергийна компания EVN да изкупи целия дял на турското дружество „Джейлан холдинг“. Така в хидроенергийната компания „Горна Арда“ участие ще вземат австрийското дружество със 70% от капитала и Националната електрическа компания (НЕК), която ще притежава останалите 30% от собствеността.

По всичко личи, че веднага след като се появи конкретният проект, пречки пред реализацията му няма да има - както на местно, така и на държавно ниво. Администрация и общини са в очакване „сделката“ на миналия век да възкръсне през този, а екоорганизациите изчакват обявяването на новия технически проект, за да видят дали ще бъде нарушен биологичният баланс в района.

С поглед към ясно бъдеще

Оказва се, че с изключение на екоорганизациите бъдещото реализиране на хидрокаскадата не среща противници. Най-облагодетелствани от строежа му ще бъдат жителите на община Ардино, където безработицата е два пъти по-голяма от средната за страната. „Районът е и със слаба инфраструктура, която след стартиране на строителството ще се развие“, коментира за в. „Пари“ кметът на общината Ресми Мурад. Според него наред с намирането на работа за хиляди подем ще има и за местния туризъм. „Няма да има и проблем с отчуждаването на земите, тъй като всички в района попадат в Държавния горски фонд“, заяви Мурад.

Позицията на екоорганизациите пък може да се очаква едва след като бъде представен новият технически проект. Преди години, когато трябваше да стартират строежите на язовирите, зелените организираха множество протести. „Тогава нямаше никаква нормативна база, с която можеше да се направи оценка на въздействието на проекта върху биологичното разнообразие в долината на река Арда“, каза Христо Николов от „Зелени Балкани“. Според него от доста години има такава нормативна база и оценката вече

Елина Пулчева
elina.pulcheva@pari.bg

може да е точна. По думите на Николов, след като стане ясно как ще изглежда хидрокаскадата, екоорганизациите ще настояват за провеждането на оценка по съвместимост със зоните от Натура 2000, както и за взимането на мерки за възстановяване на унищожените местообитания и видове.

Deja vu

Първият договор за строежа е подписан още през 1999 г. от тогавашния изпълнителен директор на НЕК Валентин Иванов и президента на турската „Джейлан“ Махмуд Джейлан. Година по-рано сделката е договорена от министър-председателите на България и Турция Иван Костов и Месут Йълмаз. „Сделката на века“ създаде големи очаквания за местната и националната икономика. После проектът замръзна, а с него и надеждите на хиляди. Доволни бяха само екоорганизациите.

11 години по-късно ситуацията се повтаря, но с различни участници - премиера Бойко Борисов и генералния директор на австрийската компания EVN Буркхард Хофер. Подписаното акционерно споразумение между НЕК и EVN през юли 2010 г. възроди надеждите за реализацията на стария проект. С тях дойдоха и обещанията за намиране на работа за около 3 хил. души от региона, енергия за 500 хил. души, както и че този проект ще е по-изгоден от предишния.

Промени в годините

Дали проектът ще е по-евтин от първоначално обявените 500 млн. EUR, ще стане ясно скоро. Безспорно най-чакан е техническият проект на хидрокаскадата, който трябва да бъде избран от двете страни, участващи в проекта, до март 2011 г. Тогава ще стане известна и точната цена. С появата си новият инвеститор даде заявка и за напълно нов про-

▶ До края на март инвеститорите в хидрокаскада „Горна Арда“ - австрийската енергийна компания EVN и съобразен с екологичните изисквания в района

ект, който да не нарушава екологичните изисквания. Миналата година влязоха в сила промени в Закона за водите и плановете за управление на речните басейни в страната. „Горна Арда“ трябва да се съобрази с изискванията, разписани в Плана за управление на речните басейни в Източнороманския район. През 11-те години от старта на проекта бяха определяни и зоните от Натура 2000, част от които попадат в обхвата на хидрокаскадата. Те наложиха преосмисляне на първоначалния вариант, който предвиждаше строежа на 3 язовира в горния участък на река Арда - „Мадан“,

„Ардино“ и „Сърница“, с три водоелектрически централи към тях. Общата инсталирана мощност на хидрокаскадата трябваше да бъде 170 мегавата, а средногодишното производство на енергия - 440 гигаватчаса.

Екологосъобразен

НЕК и EVN обсъждат няколко варианта на техническо решение, като се оценяват екологичността, икономичността и целесъобразността на всеки един от тях, казаха от австрийската компания за в. „Пари“. Те са категорични, че ще дадат приоритетно значение на екологичните аспекти на проекта и ще се придържат към всички законови изисквания, свързани с изграждането на „Горна Арда“.

Според източници на в. „Пари“ най-вероятен е техническият проект, който предвижда изграждането на 2 язовира - „Мадан“ с ВЕЦ „Бял Извор“ към

него и „Ардино“ с ВЕЦ „Ардино“.

Зелена светлина от гържавата

От Министерството на околната среда и водите (МОСВ) заявиха, че засега не виждат проблеми при реализирането на хидрокаскадата. Екоминистерството очаква окончателния вариант, за да стартира оценката за въздействие върху околната среда. „Каскадата е включена като дейност, която трябва да се извърши в следващите 5-6 години в плана за управление на Източнороманския район“, заяви за в. „Пари“ началникът на отдел „Използване на водите“ към МОСВ Мая Дряновска. Според нея проектът е заложен във всички нормативни документи и няма причина да не бъде реализиран, стига да се съобрази с изискванията, заложили в плана.

Така към момента картината пред реализацията на хидрокаскада „Горна Арда“ е повече от безоблачна. □

Алтернатива Още технически проекти

▶ Преди време в. „Пари“ писа, че съществува вариант, при който може да има два язовира, но с три водоелектрически централи.
▶ При него от язовир „Ардино“ с тръба от северната или южната част на реката ще се отвежда вода до ВЕЦ „Китница“.
▶ Подобно съоръжение не е новост и съществува и в Австрия.
▶ От EVN обмислят и възможността каскадата да е ПАВЕЦ (помпено-акумулираща централа), при която от голните язовири може да се връща вода в горните. Това ще помогне да се регулира употребата на електричество.

500

▶ млн. EUR е обявената първоначална цена на хидрокаскадата

3000

▶ души ще работят по проекта веднага след като стартира реализацията му

На два века

очаквания за хиляди работни

Националната електрическа компания, ще изберат технически проект, изцяло
СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Ще поискаме мерки за възстановяване на унищожените местообитания и видове

Екологичните организации протестирахме, защото през 1999 г., когато беше подписан първият договор, нямаше никаква нормативна база, с която можеше да се направи оценка на въздействието на проекта върху биологичното разнообразие в долината на река Арда. Не само че нямаше възможност да се направи такава оценка, но и държавата не прояви никаква инициатива да го направи. Сега нещата са различни - от доста години има такава нормативна база.

Освен нас протестира и местното население, което трябваше да бъде изселено. Това бяха предимно махали в района, които имаше риск

Христо Николов,
„Зелени Балкани“

„Ще поискаме спазването на сегашното европейско законодателство

да бъдат наводнени. Сега районът се обезлюди. При стартирането на проекта не съществуваше понятие като Natura 2000. Въпреки това екоорганизациите алармираха, че ще бъдат унищожени редки видове и проектът въобще не предвиждаше възстановяването на тези щети.

Сега се съмнявам да се организират такива протести. Най-сериозната причина е, че това беше най-голямото за времето си нарушение според нас. През последните 10 години се направиха няколко пъти по-големи нарушения по отношение на екологията - най-вече замянки на земи и застрояване в защитени зони. При всяко положение ще поискаме спазването на сегашното европейско законодателство - т.е. провеждането на оценка по съвместимост, това е една извънредна процедура, която се прави само за зоните по Natura 2000. Ще поискаме и мерки за възстановяване на унищожените местообитания и видове. ■

Коментар

Проектът ще реши проблема с безработицата и инфраструктурата

Смятам, че общината само може да извлече полза от реализацията на хидрокаскада „Горна Арда“. Това е жизненоважен проект за община Ардино и сме готови да съдействаме на инвеститорите. На този етап обаче, докато не тръгне строителството, всички са песимистично настроени - веднъж вече имаше гръмки мероприятия по откриването, но строителството на каскадата така и не започна.

В очакване сме, че проектът отново ще стартира и с неговата реализация ще се реши проблемът с безработицата в нашия район. Тя наистина е много висока в сравнение със средната за страната - два пъти по-висока от другите региони. Около 2-3 хил. души ще са заети в строителството на каскадата - това за един период от около 10 години ще бъде от голямо значение, ще бъде заета

Ресми Мураг,
кмет на община Ардино

„По време на строителството секторът на услугите също ще се развие. С построяването на един язовир покрай него се развива и туризмът

цялата налична безработна ръка. Впоследствие много хора ще бъдат включени в поддръжката на съоръженията.

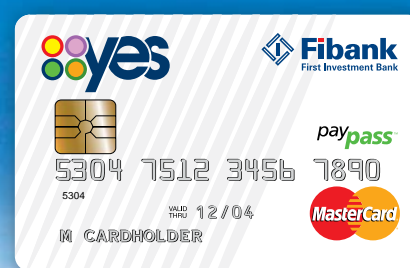
Освен това проектът ще допринесе за развитието на инфраструктурата в района. Съпътстващата инфраструктура в нашата община на този етап не е достатъчна за изграждането на хидрокаскадата. Общината няма задължения към изграждането на подобна инфраструктура, предполагам, че всичко е калкулирано в себестойността

на инвестиционния проект. Предполагам, че инвеститорите са пресметнали добре какво е нужно да се изгради като пътища. Разстоянието не е много голямо - след Ардино мястото, където е проектиран да се разположи язовир „Ардино“, е на не повече от 10 км.

По време на строителството секторът на услугите също ще се развие. С построяването на един язовир покрай него се развива и туризмът. Очаквано може да започне развъждане на риба в някои заливи. В общината нямаме никакви съображения към екологичната обстановка.

В разговорите си с представители на EVN разбрах, че имат намерение да започнат от язовир „Ардино“. В тази връзка искам да кажа, че няма да имат никакви проблеми с отчуждаването на земите, тъй като цялата площ е на Държавен горски фонд и няма частни земи. ■

Нашите клиенти сядат на VIP местата благодарение на кредитната карта MasterCard YES!

С бялата кредитна карта MasterCard YES от Fibank ви очакват страхотни награди:

- 5 VIP пакета за гвама – места на централната трибуна по време на кръга от Световната купа по ски за мъже в Банско (26–27.02.2011) и уикенд за гвама в 4-звезден хотел в курорта
- 50 страхотни якета Conte of Florence
- 100 чудесни зимни шапки Conte of Florence

*Промоцията е валидна за клиенти на Fibank, които ползват поне два продукта на Банката.

Fibank
Първа инвестиционна банка

*bank (*2265)
yes.fibank.bg

Скандалите с подслушването оплетоха и премиера

Според Борисов разговорът му с Ваньо Танов е манипулиран, а Михаил Михов отрича да е търсил закрила от премиера, но пък се бил оплаквал пред президента

„Защо се подведате, господин Станишев? Аз можех да прибера докладите ви и да ги пускам порция по порция, но не през в. „Галерия“, а през в. „Рога и копита“ например. Същите хора са, които ви донесоха най-много неприятности на вас... Вие, предполагам, знаете кой изнесе този материал

Премиерът Бойко Борисов
към Сергей Станишев

► Премиерът, който твърдеше, че подслушването е необходимо за контрол върху хората му, се оказа в центъра на подслушан разговор, който се превърна в скандал

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Като манипулирани определи премиерът Бойко Борисов изнесените в петък от в. „Галерия“ записи между него и Ваньо Танов. Той категорично заяви, че ще направи всичко възможно да изпрати записите за експертиза в чужбина. „Ще направя така, че ако мога да взема достоверни записи, да опитам да ги пратя за изследване в чужбина, защото тези, които се занимават с монтаж, знаят колко опасно може да се случи в едно изречение да се поставят или махнат думички“, каза Борисов цитиран от „Фокус“.

По думите му причината да се появяват тези записи е свързането на фискалните апарати на бензиностанциите с НАП. Това е ужилило много хора и неслучайно от 20 години това не се прави, уточни премиерът. „С това си обяснявам атаката. Всички други правителства не са

„БСП ще започне консултации за вот на недоверие към правителството заради отношенията в правителството и контрабандата. ГЕРБ се вкараха в свой собствен капан за правене на политика от СРС-та и в него вече са ключови фигури от управлението

Сергей Станишев,
председател на БСП

имали куража да бръкнат в раната на т. нар. Държавна сигурност, а ние го направихме и реакцията е светкавична на всички засегнати хора, допълни още премиерът.

Реакциите

Реакциите не закъснаха. През уикенда от БСП категорично заявиха, че ще поискат вот на недоверие на правителството. Решението беше прието на Националния съвет на червената партия в неделя. Вотът на недоверие ще е заради последните скандали за отношенията в правителството и контрабандата. „Разговорите са много показателни и показват истинската същност на начина, по който се управлява държавата“, каза Сергей Станишев, председател на БСП. Очевидно е, че разговори са водени и темите на разговорите са такива. Защо някои от вас не могат да бъдат включени в разговори, в които присъства името на Мишо Бирата, а други явно могат“, попита Станишев.

Алексей Петров посвеща премиерът Бойко Борисов „своевременно да отстрани“ вътрешния министър Цветан Цветанов, за да прекрати скандалът, предизвикан след разпространените от близкия до него вестник „Галерия“ записи от разговори на шефа на митниците Ваньо Танов. Ако вицепремиерът се оттегли или бъде отстранен, всичко ще си дойде на мястото, коментира Петров.

И ЕК се приедегиниха

Европейската комисия официално е поискала от България повече информация за изнесените в последните дни записи на разговори между високоставени политически фигури, съобщи говорителят на комисията Марк Грей. „Това е вътрешен въпрос, който трябва да изясни българската прокуратура. Ние засега няма да коментираме, но имайки предвид твърденията, които се правят, искаме българските власти да ни предоставят повече информация за тези случаи“, каза Грей.

Лидерът на ДСБ Иван Костов също поиска прокуратурата незабавно да изझे записите и да се произнесе за тяхната автентичност възможно най-скоро.

Чуй кой говори

В записите се чува как премиерът иска от шефа на митниците да изтегли проверяващите митничари от фабриката „Леденика“ на Михаил Михов, наречен от премиера Мишо Бирата. „Хайде прибирай ги оттам, нали поехме ангажимент. Там поех ангажимент и аз не съм Първанов. Като съм му обещал, че няма да го закачам, няма да го закачам.“ Това са репликите на премиера към шефа на митниците според публикуваната стенограма и аудиофайлове на записите.

Михаил Михов категорично отрече да е говорил с Борисов и да е искал помощ,

въпреки че записът започва с репликата на премиера „Абе тоя Мишо Бирата ми се обади сега пак“. Михов обаче добави, че многократно е поставял проблема с отнетия лиценз на пивоварната в частни разговори с много лица, „вероятно“ и пред президента Георги Първанов, защото лицензът на „Леденика“ бил отнет неправомерно.

Пас към президента

Премиерът заяви, че е убеден, че разговорите са манипулирани, и отказа да коментира темата, докато не се потвърди автентичността на записите.

За пореден път Скандалите с „Леденика“

► Пивоварната „Леденика“ не за пръв път е забъркана в скандал. Последно миналата седмица компанията беше спомената като един от най-големите длъжници на заплати от социалния министър Томю Младенов. Той дори заплаши, че ако до 31 януари не бъдат платени всички суми на работещите в нея, тя, както и други предприятия ще бъдат гадени на прокурор.

► През февруари 2010 г. при акция „Совите“ шефът на Агенция „Митници“ Ваньо Танов отне лиценз за данъчен склад за производство и складиране на акцизни стоки на бирената фабрика в Мездра, собственост на „Леденика и ММ“. В предприятието

нямало специални измервателни уреди, както и изискваната автоматизирана система за отчетност на производството. Не бил открит и регистър на складовата наличност. Наложената санкция беше обжалвана и след това пивоварната получи временно разрешително за производство на бира, за да изпълни вече подадени заявки. В интернет сайтове работили в „Леденика“ се оплакват от лошо отношение на шефовете си и от забавяне на заплати. Според Търговския регистър обаче част от предприятието е заложено в СИБАНК за 2 млн. лв. Заложени са и търговските марки „Варненско светло 1844“, „Леденика“, „ММ“ и „Ledenika beer“.

► През 2004 г. „Леденика“ е изключена от Съюза на пивоварите в България.

нямало специални измервателни уреди, както и изискваната автоматизирана система за отчетност на производството. Не бил открит и регистър на складовата наличност. Наложената санкция беше обжалвана и след това пивоварната получи временно разрешително за производство на бира, за да изпълни вече подадени заявки. В интернет сайтове работили в „Леденика“ се оплакват от лошо отношение на шефовете си и от забавяне на заплати. Според Търговския регистър обаче част от предприятието е заложено в СИБАНК за 2 млн. лв. Заложени са и търговските марки „Варненско светло 1844“, „Леденика“, „ММ“ и „Ledenika beer“.

► През 2004 г. „Леденика“ е изключена от Съюза на пивоварите в България.

„Не стига, че бизнесът претърпя огромни загуби с неправомерното отнемане на лиценза и компанията беше оштетена, а сега от никакви записи с недоказана автентичност и в които нямам никакво пряко участие, излиза, че съм бил закрилян. Защо тогава ми беше отнет лицензът

Михаил Михов,
консултант на „Леденика“
и „ММ“

подаде топката към президента. „Преди време президентът Първанов ми се обади, че митниците натискат по неправомерен начин Михаил Михов. Надявам се, че президентът няма да каже, че това не е вярно“, каза Борисов.

Михаил Михов обясни пък, че е „съвсем вероятно да се е оплакал на президента“ по време на тяхна среща на баскетболен мач. Михов е и председател на Българската федерация по баскетбол.

Оплаквал се, но не търсел помощ

По думите му той се е оплаквал на всички, които е срещал по времето, когато е отнет лицензът на компанията - през февруари 2010 г., тъй като според него за това е нямало никакво правно основание. За това говорел и фактът, че лицензът е възстановен от съда през август същата година.

„Аз така и не разбрах защо бе отнет лицензът. Оплаках се, но никога не съм искал съдействие и закрила“, категоричен бе Михов. По думите му срещите му с властта по казуса са били само и единствено официални, а с премиера не бил се срещал и разговарял в този период.

Той отрече и да е казвал, че винаги се е разбирал с всички власти и е плащал, както го цитира Ваньо Танов в запис на разговора със своя заместник Антоний Странджев.

Ани Когжаиванова

Депутатите решиха посланиците агенти да бъдат отзовани

Все още има съмнение около реакциите и действията на президента Първанов, който е против отзоваването

Посланиците с агентурно минало ще бъдат отзовани. Това решиха депутатите след дълго обсъждане на декларацията за отзоваване на дипломатите с агентурно минало, която беше подготвена от ГЕРБ. Искането на депутатите от управляващата партия е мястото на бившите агенти да застанат млади хора, които досега не са получавали възможност за развитие. Единствените противници на решението бяха депутатите от Коалиция за България, които гласуваха с 33 гласа „против“. От Синята коалиция пък обясниха, че това е така, защото повечето назначения са правени от президента и всички негови хора са от редиците на бившата Държавна сигурност (ДС).

Дълъг спор

Дебатите около отзоваването на посланиците отнеха около два часа от времето на депутатите. Въпреки че четири от парламентарните групи - ГЕРБ, Синята коалиция, ДПС и „Атака“, бяха съгласни с искането, острите реплики и споровете и този път не подминаха пленарното заседание на правителството. „Няма да има съгласие по тази декларация и не може да има. Да, само ние не я подкрепяме и от това не ме е срам. Не се срамувам да застана срещу едно стадо“, коментира лидерът на БСП Сергей Станишев. Според него отзоваването на посланици е противозаконно, а от ГЕРБ не са запознати с

Намерение Законът за дипломатическата служба ще бъде променен

► До един месец ще бъде подготвен проект за промени в Закона за дипломатическата служба. Това заяви министърът на външните работи Николай Младенов. „Проектът ще отвори дипломатическите служби за всички професионалисти, които на базата на конкурс могат да работят в българската дипломатическа служба“, каза Младенов.
► Промените ще засенат възможността за кариерно израстване и професионално развитие.

европейските директиви.

Още преди седмица депутати от Коалиция за България коментираха, че за да подкрепят декларацията, първо ГЕРБ трябва да извади от редиците си депутатите с агентурно минало. Според Антон Кутев те са между 6 и 10 души. „Защо вътрешният министър Цветан Цветанов не си подаде оставката, след като всички вече знаем, че е работил в 7-о главно управление на ДС“, попита Станишев от парламентарната трибуна. Според него няма никакво законово основание да се предприемат действия по отзоваването на посланиците.

Другата вълна

„Днешният ден е шанс да затворим тази тежка за страната ни страница, която държим в ръцете си от 21 години“, коментира Доброслав

► Веднъж завинаги стъкленият похлупак над българската дипломация трябва да бъде премахнат, заяви външният министър Николай Младенов

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Димитров, депутат от ГЕРБ и председател на комисията по външна политика и отбрана. Според Моника Панайотова от ГЕРБ алтернативата, по която ще поеме страната, зависи от подхода на държавния глава и от това дали той ще се съобрази с волята на депутатите. Тя допълни, че страната трябва да изчисти името си и да се прекъсне връзката с тоталитарния режим.

Нов старт

„Веднъж завинаги стъклен-

ният похлупак над българската дипломация трябва да бъде премахнат“, заяви външният министър Николай Младенов. Той обясни, че няма да си позволи да играе с инсинуации и да танцува върху съдбите на всички хора, чиито съдби не се познават от висотата на партийната йерархия на червените депутати.

Външният министър обясни, че в Министерството на външните работи ще бъде обявен конкурс за послани-

ци, които да заемат местата на отзованите, както и на тези, чиито мандат изтича сега. „Принципите, по които ще се избират новите посланици, ще бъдат за отваряне на дипломатическите служби за професионалисти, възможност за кариерно израстване, както и предварително подписване на декларация от всеки кандидат, че е съгласен да бъде проверен за принадлежност към структурите на бившата Държавна сигурност.

Без реакции

Призивът на парламента посланиците и представителите ни в дипломатическите служби, които са сътрудничали на Държавна сигурност, да подадат сами оставки, остана без реакция. От Министерството на външните работи коментираха в неделя, че нямат информация за дипломати, които сами са пожелали да се оттеглят. Това обаче може да се очаква в началото на работната седмица.

Рагослава Димитрова

Николай Младенов: България ще е готова за Шенген през март

Парламентът прие декларация, с която се подкрепят усилията на правителството за присъединяване на България към Шенгенското пространство

България ще бъде технически готова да се присъедини към Шенген през март тази година. Това заяви външният министър Николай Младенов по време на обсъждане на готовността страната да бъде приета в Шенгенското пространство, което се проведе в парламента. „Техническата подготовка е налице и нямаме никакво основание да се съмняваме, че изискванията ще бъдат спазени до март“, коментира Младенов. Той е убеден, че страната ще бъде приета до края на 2011 г.

В същото време обаче отново възникнаха спорове. Въпреки това депутатите

► Правителството очаква до края на годината страната да влезе в Шенген

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

приеха декларация, с която се подкрепят усилията на правителството за присъединяване на България към Шенгенското пространство.

Прехвърляне на топката

По думите на Цветан Цве-

танов приоритетът Шенген не се реализира в правителството на политическа партия ГЕРБ. „Всичко по него минава през няколко години - 2007, 2008, 2009, 2010, и се стига до техническата готовност през 2011 г.“, обясни Цветанов. Според

него виновни за това, че страната не е приета досега, са Сергей Станишев, Михаил Миков и Румен Петков. „Какво направихте вие от 2007 до 2009 г.“, попита вътрешният министър.

Искра Фидосова, съпредседател на ГЕРБ и предсе-

дател на правната комисия, пък посочи, че влизането в Шенген е национална кауза, а не кауза на едно правителство. В същото време обаче заместник-председателят на ДПС Лютов Местан изрази съмнение, че страната ще бъде присъединена през март. По думите му от Министерския съвет трябва да бъдат взети всички необходими мерки, които досега не са били приоритетни.

Според Сергей Станишев правителството не работи добре за каузата „Шенген“ и има опасност от провал в тази посока. Той посочи, че въпреки че от началото на мандата си министрите уверяват, че корупцията е овладяна, това е основната пречка пред страната. „Този дебат е задължителен, а реакциите на правителството са лековати“, коментира Станишев.

Вътрешният министър пак се защити с дълга презентация, която представи какво е

постигнало сегашното и какво предишното правителство като успех по инструмента „Шенген“. „За осем месеца правителството на ГЕРБ успя да усвои 100% от парите по инструмента „Шенген“, докато вие за три години сте усвоили 26% от тези пари“, каза Цветанов.

Убеденост в успеха

„Всички изисквания и препоръки, които страните членки имат към нас, ще бъдат изпълнени“, заяви Николай Младенов. Той допълни, че ще бъдат положени всички усилия следващият доклад на Европейската комисия да отчете напредък в борбата с корупцията и организираната престъпност. Той също нападна предишните управляващи, коментирайки това, че Европейската комисия е посочила, че България е установила ново партньорство в ЕС, когато предишното правителство си е тръгнало.

Рагослава Димитрова

ЕК похвали ангажиментите на България, но разкритикува липсата на резултати

Българските съдебни власти се бавят при решаването на казусите, които ОЛАФ разследва и им прехвърля

Виждаме ясни ангажименти на България за борба срещу измамите, но те трябва да се материализират в конкретни, видими резултати. Това каза след срещата си с премиера Бойко Борисов еврокомисарят за данъчното облагане и митническия съюз, одита и борбата с измамите Алгирдас Шемета. Според него България полага големи усилия в борбата срещу измамите, но все още остават доста нерешени проблеми. Еврокомисарят беше в България в рамките на обиколката си във всички страни от Европейския съюз.

Основни проблеми

В повечето случаи казусите, разследвани от Европейската служба за борба с измамите (ОЛАФ), които се прехвърлят на съдебните власти, се решават бавно и не дават добър резултат, обясни еврокомисарят. Това дава възможност за измами, тъй като може да се избегне съдебно преследване. Друг проблем, посочен от Шемета, е свързан с възстановяването на неправилно усвоени от страната ни средства по европрограмите. Според него това трябва да става много по-бързо. Като пример той даде спрени пари по предприемаческата програма САПАРД. Премиерът Борисов е уверил еврокомисаря, че България работи за решаването на тези проблеми и новото

законодателство, което се приема, ще позволи бързо приключване на случаите, прехвърлени от ОЛАФ.

Домашно по Шенген

Присъединяването ни към Шенген е друга от проблемните области, за която според Шемета и България, и Румъния трябва да си напишат домашното. По думите му основната отговорност пада върху държавите членки и Съвета на ЕС. ЕС оценява обективно кандидатите за членство, но държавите, които вече са членки на Шенген, правят своите собствени изводи и въз основа на тях вземат решение на ниво Съвет.

Координиране на данъци

По отношение на данъчната политика според еврокомисар Шемета е необходима по-добра координация между страните в ЕС. По думите му Евросъюзът има големи амбиции в тази област, като целите са съобразени с настоящата икономическа ситуация в ЕС. Изготвяме новата стратегия за ДДС, работим и по нова директива за данъчното облагане, обясни още той. По думите му ще бъде предложена нова структура за облагане в енергетиката, като идеята е сегашният данък да бъде разделен на два компонента. Що се касае до преките данъци, всяка страна членка може да решава какво да бъде то на европейско ниво. Обмисляме фирмите, които извършват дейност в повечето от една държава в ЕС, да използват обща консолидационна база за корпоративния данък с цел да се

► Еврокомисарят за данъчното облагане и митническия съюз, одита и борбата с измамите Алгирдас Шемета препоръчва на България и Румъния да си напишат домашното за Шенген

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

намалят разходите им, каза еврокомисарят. Брюксел обаче няма да посочва конкретен размер на ставката, а ще даде само механизма, по който всяка държава сама да го определи.

Облагане на банките

Вече бяха предприети някои промени при данъчно облагане във финансовия сектор. Бяха направени и промени с въвеждане на изискванията по Базел III.

Въпреки това са необходими още промени, които тепърва предстои да бъдат обсъдени. Предварителните идеи са да бъдат въведени допълнителни данъци за банките, обясни Шемета.

ЕК обаче ще вземе предвид и кумулативния ефект от данъците във финансовата сфера, тъй като секторът трябва да бъде конкурентоспособен в световен план.

Мария Веромирова

Започват масови проверки за усвояването на европейските субсидии

► Общините потвърдиха, че вече има проверки и санкции

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Качеството на строителството трябва да се подобри с типовите договори

През 2011 и 2012 г. започват масови проверки на одитори за усвояването на евросредствата. Ако има некачествено построяване на сгради и инфраструктура, може да бъдат налагани финансови санкции в размер до 25% от стойността на обекта. На среща в четвъртък министърът по еврофондовете Томислав Дончев е обяснил подготовката в момента методологията за налагане на финансови корекции при некачествено изпълнени проекти, основно в строителството. Той е поискал становището на браншовата организация по подготовения

документ. От Националното сдружение на общините в България признаха, че вече има налагани санкции за некачествено изпълнение на обекти, но не можаха да кажат нито обектите, нито точните размери на глобите.

Регулиращата мярка

За да не се стига до такива наказания, от Камарата на строителите в България ще правят типови договори. За това се договориха от Камарата на строителите в България и министърът по еврофондовете Томислав Дончев. От браншовата организация съобщиха за в. „Пари“, че са си дали 1 месец срок, за да изготвят типовите договори. Те ще бъдат предоставени на всички

засегнати министерства и институции - на регионалното развитие, на Томислав Дончев, на Агенцията за обществените поръчки, на сдружението на общините и т.н.

„Договорите ще бъдат по видове дейности - за строителство в енергетиката, за сградно, ВиК и пътно строителство“, обясни изпълнителният директор на камарата Иван Бойков. Тези договори ще бъдат от полза не само за изпълнителите на обществените поръчки, а и на възложителите - държавни ведомства и общини.

Причини за лошото качество

Ако те се спазват, трябва да се строи качествено, твърдят от браншовата

организация. Според него за некачественото строителство не били виновни само изпълнителите. „Когато една обществена поръчка се спечели на дъмпингова цена, тя трябва да бъде „избита“ с некачествен строеж. Дъмпингът обаче се залага в тръжните условия от възложителя“, твърди Бойков. Преди време обаче строителите се оплакваха и от това, че има случаи, в които общини, като възложители на обществени поръчки, записват гаранционен срок от 20-30 години на построените обекти, а това е безумно дълъг срок. Идеята на бъдещите типови договори е именно да се избегне поставянето на подобни условия.

Красимира Янева

Чуждите инвестиции се свиват с близо 74% към ноември

Преките вложения в чужбина обаче се увеличават със 134 млн. лв. на годишна база

Преките чуждестранни инвестиции в България възлизат на 894.7 млн. EUR към края на ноември, което е със 73.74% по-малко на годишна база. Това показват предварителните данни на БНБ, публикувани в края на миналата седмица. Към днешна дата инвестициите възлизат на 2.5% от БВП, докато година по-рано делът им е бил 7.9%.

В същото време преките инвестиции в чужбина към края на ноември се увеличават със 134 млн. EUR. Година по-рано те са отчели спад от 114.8 млн. EUR.

Коментари и прогнози

„Спадът на чуждестранните инвестиции в България се дължи основно на намалените вложения във финансовата сфера, както и секторите търговия и недвижими имоти”, коментира Борислав Стефанов, изпълнителен директор на Българската агенция за инвестиции. Според него към декември можем да очакваме малко по-добри резултати на годишна база, тъй като тогава по традиция се съживяват инвестициите в търговията и производ-

ствените сектори. „Смятам, че годишният спад на инвестициите към края на 2010 г. ще бъде около 70%”, прогнозира Стефанов.

По данни на статистиката

Привлеченият дялов капитал през първите 11 месеца на 2010 г. възлиза на 1054.4 млн. EUR, като той е по-нисък с 13.6% на годишна база, показва статистиката на централната банка. Постъпленията от инвестиции на чуждестранни лица в недвижими имоти са в размер на 215.8 млн. EUR, или почти наполовина по-малко в сравнение със същия период на предходната година, когато са възлезли на 513.9 млн. EUR. Според предварителните данни реинвестираната печалба към ноември се оценява на 185.5 млн. EUR при 198.8 млн. EUR за същия период на 2009 г.

Холандия продължава да е лидер

Холандия продължава да е лидерът по инвестиции в България, като обемът

публикувани в петък.

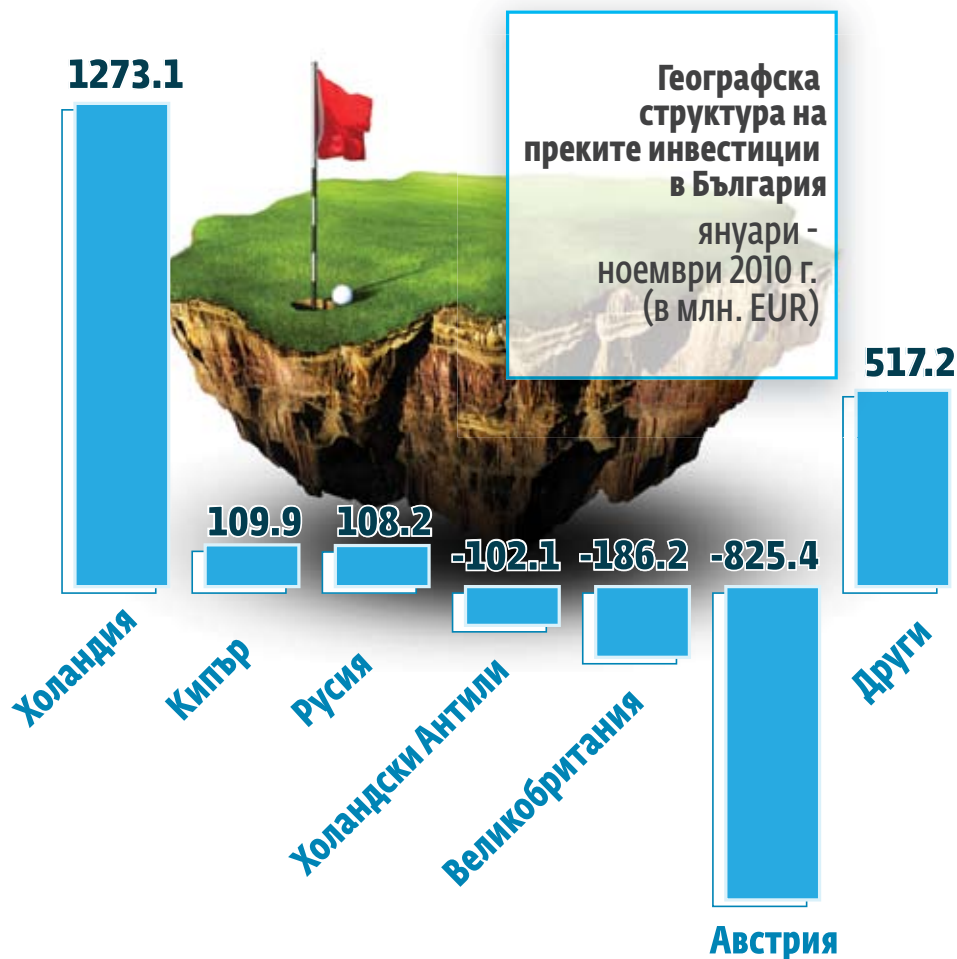
► Само за октомври износьт е 1.5 млрд. EUR, което представлява ръст от 21.1% на месечна база.

► Вносьт към края на октомври възлиза на 15.29 млрд. EUR, или с 8.96% повече на годишна база.

► Само за октомври е отчетен внос в размер на 1.75 млрд. EUR, или с 11.84% повече в сравнение със същия месец година по-рано.

Търговия Износът се увеличава с 63.27%

► Общо 15.76 млрд. EUR е стойността на износа от България към други държави от началото на годината до края на октомври, което е с 63.27% повече на годишна база. Това показват последните данни на БНБ,

им възлиза на 1273.1 млн. EUR. След нея се нареждат Кипър и Русия. Към Австрия, Холандските Антили и Великобритания нетните плащания са в

размер съответно на 825.4 млн. EUR, 102.1 млн. EUR и 186.2 млн. EUR. По-големите нетни постъпления от Холандия и съответно нетни плащания

към Австрия се дължат основно на движения по револвиращи вътрешнофирмени кредити, обясняват от БНБ.

Дарина Черкезова

Общо 2.2 млрд. лв. са разплатени по европейски програми през 2010 г.

Близо 20% от плащанията са били през декември

Около 2.2 млрд. лв. е общата стойност на европейските средства, разплатени през 2010 г. от Националния фонд към Министерството на финансите (МФ) по седемте оперативни програми, предприемаческите фондове, Инструмента „Шенген” и Европейското икономическо пространство (ЕИП). Това съобщава от финансовото ведомство. От тях по предприемаческите фондове, Инструмента „Шенген” и ЕИП са разплатени 1.025 млрд. лв., а 1.175 млрд. лв. са били свързани с плащанията от структурните фондове. Статистиката показва, че само през декември са били извършени около 20% от всички плащания. Дирекция „Национален фонд” в МФ е сертифициращ орган и орган, отговорен за получаване на средствата от структурните и Кохезионния фонд на ЕС

► Плащанията във връзка с инфраструктурни проекти през 2010 г. са се увеличили три пъти на годишна база, отчитат от Министерството на финансите

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

през програмния период 2007-2013 г.

Какво се промени

През 2010 г. беше подобрен достъпът до финансов ресурс на публични бенефициенти по три оперативни програми, по които се осъществяват инфраструктурни проекти - „Околна среда”, „Транс-

порт” и „Регионално развитие”, отчитат от МФ. Освен това бе увеличен и размерът на авансовите плащания към публични бенефициенти до 35% от стойността на проектите. В резултат на това общият размер на плащанията към бенефициентите по трите програми възлиза на 1.2 млрд. лв., или три пъти

повече спрямо 2009 г.

От МФ отговарят пряко за изпълнението на Оперативна програма „Административен капацитет”, като за нея посочват, че в края на 2010 г. вече са изплатени 30% от бюджета ѝ. Разплащанията са били „ударни” в края на годината, тъй като размерът им само за декември е равен на 28% от всички субсидии, платени през 2010 г.

На скорост

Съществен напредък беше постигнат във финансовото изпълнение при проектите по Кохезионния фонд (Регламент 1164/94)/ИСПА, като само за декември 2010 г. са разплатени 102 млн. EUR. В рамките на десетгодишния период на изпълнение на предприемаческата програма една трета от плащанията са извършени само през последната година. Общият размер на платените разходи до края на 2010 г. възлиза на над 70% от общо договорените средства по ИСПА. □

НАП отчете 1.3 млрд. лв. ръст в търговския оборот през декември

Положителните резултати се дължат най-вече на засиления контрол и ревизионни действия

Рекордно увеличение на търговските обороти в страната регистрира Националната агенция за приходите (НАП) за декември. Декларираната данъчна основа на облагаемите с ДДС доставки за последния месец на годината е с ръст от 708 млн. лв. на годишна база, а на месечна тя е по-голяма с 1.3 млрд. лв.

Статистика

Според данните от ДДС документите на фирмите декларираният оборот през декември е в размер на 16.5 млрд. лв. От приходната агенция коментират, че отчетените ръстове

на месечна и годишна база се допълват и от факта, че търговските обороти през последния месец на годината са най-високи за цялата 2010 г.

Обяснение

Положителните резултати се дължат най-вече на засилените контролно-ревизионни действия срещу недобросъвестните търговци, отчитат от данъчната администрация.

След акциите през летните месеци от приходната агенция отчетоха, че на светло са излезли над 4.5 млн. лв. оборот. В момента продължават и кампаниите по проверки и ревизии на собствениците на заведения по Черноморието, както и на застрахователни агенти, футболни съдии, зъболекари, собственици на луксозни имоти, поп и фолк изпълнители и др. □

Безредиците в Тунис ескалират

Тунис стана първата държава от арабския свят, в която народът успя да сваля диктатора си от власт

Тунис преживява една от най-жестоките си социално-политически кризи след обявяването на независимостта си от Франция през 1956 г. На 17 декември 26-годишният Мохамед Буазизи се самоzapалва пред общината в Сиди Бузид, след като, макар и с висше образование, не успява да си намери работа. Оттогава в продължение на един месец северноафриканската държава е раздирана от антиправителствени демонстрации. Президентът Зинал Абидин бен Али, който управляваше страната в продължение на повече от 23 години, беше принуден да избяга в Саудитска Арабия, след като Франция му отказа политическо убежище. Водената от него диктатура не успя да се справи с вътрешнополитическата ситуация - 25% безработица сред младежите с висше образование и корупцията по висшите етажи на властта.

Временно закърпване на положението

В момента президентските функции временно се изпълняват от председателя на долната палата на депутатите в националния парламент Фуад Мебаза. Той се закле като временен президент в събота и заедно

с премиера Мохамед Гануши започнаха преговори за сформирание на коалиционно правителство на националното обединение, включващо всички демократични партии. Според конституцията на страната избори за нов президент трябва да бъдат проведени най-късно в 60-дневен срок.

В момента страната е обхваната от масови безредици и е въведен полицейски час. Войници и танкове са разположени в центъра на столицата Тунис в опит да възстановят реда и да предотвратят масовите грабежи и погроми. Независимо от строгите мерки и намесата на армията в градовете продължава да се стреля напосоки, а затворници се опитват да се възползват от хаоса и пробват масови бягства. За справяне с грабежите в много райони на столицата хората са започнали да организират народни комитети, чрез които да се пазят сами.

По последни данни стотици пътници са блокирани на летището в Тунис и не могат да напуснат страната. Вече е потвърдена и първата жертва от непосредственото обкръжение на сваления от власт президент - това е негов роднина. Кървав бунт в затвора в град Махдия отне живота на петима души и стана причината близо хиляда лишени от свобода да бъдат пуснати, за да се избегне по-голямо кръвопролитие.

► Заради безредиците в Тунис Министерството на външните работи препоръча българските граждани да се въздържат от пътувания до страната

СНИМКА REUTERS

Ново правителство

Тунис стана първата държава от арабския свят, в която народът успя да сваля диктатора си от власт. Това според някои международни анализатори може да окуражи и други държави от Средния изток да се противопоставят на диктаторските режими в своите

държави. Според журналиста Хенри Уилкинсън именно такива спонтанни и неорганизиранни протести са единственото, което може да притесни добре укрепените тоталитарни режими в региона.

Пред френското радио RTL опозиционният лидер Наджиб Шаби заяви, че

министър-председателят е предложил неговата партия също да участва при формирането на новия кабинет. По неговите думи новото правителство на националното обединение ще бъде отворено към всички демократични партии в страната, което означава неговата партия и още две други.

Френското правителство също призова властите в Тунис да проведат свободни избори колкото е възможно по-скоро. От администрацията на президента Никола Саркози обявиха, че са предприели действия, с които да предотвратят съмнителни транзакции от Тунис във френски банки. □

Посолствата в САЩ остават без банкови сметки

Трезорите не искат да обслужват дипломатическите мисии, тъй като разходите им са по-големи от приходите

Няколко американски банки смятат да закрият сметките на дипломатическите мисии, които обслужват, тъй като новите закони за борбата с прането на пари и финансирането на тероризма правят поддържането им неизгодно за трезорите. Това стана ясно след среща на дипломатите с федералните власти в централата на ООН в Ню Йорк.

До края на март

Още миналия септември JP Morgan Chase е предупредила повече от 150 посланици, че сметките на мисиите им ще бъдат закрити на 31 март 2011 г. Проблемът обаче набра скорост през последните седмици, тъй като на редица посолства им беше отказано да си открият сметки на друго място. Официално трезорите, сред които са и Bank of America, Citibank и HSBC, отказват да коментират решението. Неофициално

► Още преди четири месеца JP Morgan Chase е предупредила над 150 посолства, че спира да обслужва сметките им от април

СНИМКА BLOOMBERG

обаче банкови служители казват, че разходите не оправдават приходите от тази дейност. Става дума за новите изисквания за проследяване на международните преводи и за огромните глоби, които застрашават банките, в случай че не го направят. Макар че проблемът засяга само сметките на мисиите, а не отделните дипломати, ако не се намери решение до края на март, мисиите няма да може да плащат

сметките си и заплатите на служителите си.

Търговско решение

На срещата в ООН е присъствал Патрик Кенеди от държавния департамент, който е запознал дипломатите с алтернативни варианти за банково обслужване, съобщил BBC. Той е подчертал, че решението на трезорите е чисто търговско и не означава, че някоя от засегнатите страни се занимава с прес-

тъпна дейност. По думите му САЩ ще продължат да си сътрудничат както с дипломатите, така и с банковия сектор. Той обаче е казал, че американските банки са частни предприятия, които сами вземат бизнес решенията си, и правителството не се меси в тях.

Срещу тероризма

САЩ започнаха да предприемат мерки за борба с прането на пари още преди 20 години, но правилата

бяха сериозно засегнати след терористичните атаки на 11 септември 2001 г. Банките сега трябва да питат клиентите си за източника на големи или подозрителни преводи от чужбина и да докладват на правителството. Към момента това изискване важи за сумите над 10 хил. USD, но финансовото министерство предлага това да стане за всички чуждестранни трансфери. Законът не предвижда изключение за преводи от правителства.

Малки и големи

По-големите държави като Китай и Франция смятат, че лесно ще намерят друга банка, която да ги обслужва. За по-малките страни обаче, както и за тези, срещу които има санкции (като Куба и Иран), със сигурност ще има проблеми. По информация на Bloomberg посланиците на Южна Африка, Мароко, Египет и Иран са се оплакали, че не са успели да открият сметки в друг трезор. Според иранския посланик в САЩ, цитиран от New York Times, дори самата ООН може да спре да работи, тъй като страните няма да може да правят парични преводи към организацията. □

У нас МВНР: Няма да се създадат проблеми

► Решението на американската банка JPMorgan Chase да не обслужва чуждестранни дипломатически представителства в САЩ засяга постоянно представителство на България в ООН и генералното консулство в Ню Йорк. Това съобщиха от пресцентъра на Министерството на външните работи (МВНР).

► „Не би трябвало да има никакви проблеми. В момента се търси нова обслужваща банка, като това може да бъде тази на посолството на България във Вашингтон например“, коментираха оттам.

► Според служителите на МВНР става въпрос за стандартна процедура. „Както човек си сменя банката в България, така и двете ни дипломатически представителства ще си сменят обслужващата банка в САЩ“, коментират от МВНР.

Сгелка

60.9

► млн. EUR е цената, която инвестиционният фонд Equest плати през 2006 г. за 61.8% от „Техномаркет“

**КОМПАНИИ
И ПАЗАРИ****„Техномаркет“ се връща
при създателя си**

Николай Китов потвърди интереса си към изкупуването на дела на ТВІL

Обявената в края на миналата година продажба на дела на инвестиционния фонд Trans Balkan Investments Ltd. (ТВІL) във веригите „Техномаркет“ и Domo вече е започнала. Съветникът по продажбата - фирма Entrea, отказа да коментира дали има сигурен купувач, както и каква е цената на сделката. В наддаването обаче има фаворит. Изпълнителният директор на „Техномаркет“ Николай Китов потвърди пред в. „Пари“, че не се е отказал от интереса си към сделката. По думите му веригата в момента реструктурира магазинната си мрежа, но компанията остава в добро финансово състояние (виж интервюто).

Кангуаг-купувач

През юни миналата година Китов обяви, че е подал оферта за изкупуване на дела от 61.8% в TechnomarketDomo Group (TMD), продадени на ТВІL през 2006 г. Офертата му бе подадена паралелно с тази на основателя на Domo - Лоранд Сзарвади, за изкупуване дела на Domo. Средствата от евентуалната продажба ще отидат за по-

**Хронология
Историята
на ТВІL и
„Техномаркет“**

► 2006 г. Equest купува 61.8% от „Техномаркет“. 2009 г. ТВІL, бивш Equest Investments Balkans Limited, изпитва сериозна ликвидна криза, която е продължила и през първите шест месеца на миналата година.
► 2010 г. ТВІL обяви в сайта на Лондонската фондова борса, че ще се раздели с дела си от 61.8% във веригата за търговия с електроника TechnomarketDomo.

гасяване на 17 млн. EUR към Държавния резервен фонд на Оман и продължаване на инвестициите в развитието на веригата в Югоизточна Европа. Тогава румънски анализатори от вестник Ziarul Financiar прогнозираха, че ако сделката се реализира, тя ще бъде сключена на значително по-ниска цена заради тежката ситуация на пазара на електроника на Балканския полуостров.

Контраст

ТВІL купи 51% от капитала на Lux Property BV, което от своя страна притежава 100% от капитала на „Техномаркет Груп“, срещу 60.9 млн. EUR в края на 2006 г. Компанията притежава още 75% от Domo, които е изкупила преди 3 години срещу 75 млн. EUR. Благодарение на инвестицията TMD започна агресивна експанзивна политика, която до края на миналата година доведе до 217 магазина, разпръснати в големите градове на балканските държави. Така „Техномаркет“ зае 44% от пазарния дял в България, а Domo достигна 24% присъствие на значително поголемия румънски пазар. В контраст с разширяването на присъствието на магазините фондът отчете стабилен спад в печалбата, който доведе до преименуването му и решението да напусне Балканите.

Георги Панайотов

► Магазинът в ЦУМ е първият, който веригата затваря през тази година

СНИМКА БОБИТОШЕВ

Блиц Николай Китов, изпълнителен директор на „Техномаркет“

**Имаме интерес да си изкупим
обратно дела на ТВІL****► Господин Китов, как се развива „Техномаркет“, затваряте магазина в ЦУМ?**

- Тази година се затварят 4 магазина и се отварят 4 нови на по-атрактивни позиции. Затварянето на магазина в ЦУМ е поради изтичането на договора с тях.

► Ще се затварят ли магазини в други държави?

- Единствено в Румъния се затварят няколко от малките магазини, за сметка на които се отварят нови от по-голям формат.

► Знаете ли кои са фаворитите за сделката с ТВІL?

- Дали е намерен купувач на дела само на ТВІL (бившите Equest), могат да отговорят само адвокатите по продажбата - фирма Entrea. Имаме интерес да участваме в сделката като купувач.

► Ще се отрази ли тази продажба на „Техномаркет“?

- Компанията е на печалба и аз не мисля, че продажбата или не на дела на ТВІL ще повлияе на развитието на фирмата по някакъв начин. Отворихме два нови формата тази година - Home и Public, а много от магазините са реновирани. Този процес ще продължи и тази година. Проблемите

на ТВІL са вътрешни и не касаят „Техномаркет“. Те имат дългове към банки и натрупани лихви, които им донасят загуби. Но поради факта, че в борда и ние като мениджмънт имаме 50% дял от решенията, не разрешаваме „източване“ на капитал от фирмата, което би бил най-лесният начин да си разрешат проблемите.

В момента те са в ситуацията да обслужват лихвите по заемите, които са взели и които няма откъде да покриват. Техните акции в „Техномаркет“ са заложени пред банки, но това не касае самата фирма. Ако не успеят да намерят купувач, банката може да вземе

само техните акции.

► Колко сериозно е положението им?

- На холдингово ниво ТВІL отчита загуби, които са счетоводни - тоест лихви от акционерни заеми, с които е закупил TMD (TechnoMarket-Domo), и лихви към банки за други кредити.

► В криза ли е Техномаркет?

- Печалбата на „Техномаркет“ в България за тази година е 7.4 млн. EUR преди облагане с данъци. В Румъния също сме на печалба, но по-малка от тази в България.

Георги Панайотов

Производствените компании с частни здравни фондове са най-потърпевши от пререгистрацията

Само едно дружество от сектора, което не е свързано с финансова група, няма нужда да увеличава капитала си

Производствените компании, които са акционери в дружества за доброволно здравно осигуряване, ще се окажат най-потърпевши, ако се приеме частните здравни фондове да се пререгистрират като застрахователи. Според данните за акционерната структура на компаниите от доброволното здравно осигуряване осем от двадесетте фонда на българския пазар не са собственост на банкова или застрахователна група.

Застрашени

За едно от осемте дружества - ЗОФ „Вайс Медика“, дори има вероятност да бъде закрито. Компанията, където 80% от капитала са

в ръцете на производителите на алуминиева дограма „Вайс Профил“ ООД, е с най-ниския капитал в сектора. Здравноосигурителният фонд има издадени акции за 650 хил. лв. при минимално изискване от 2 млн. лв. Предложенията за промяна в Закона за здравното осигуряване предвиждат частните фондове да имат минимален капитал от 4.6 млн. лв. От „Вайс Медика“ обясниха пред в. „Пари“, че все още не е ясно каква ще е съдбата на дружеството, ако се приемат по-високите изисквания за акционерен капитал. Бизнесът на основния собственик е под натиск, дошъл с финансо-

вата криза и свиването на строителството, което при бума движеше производството и продажбата на алуминиева дограма. За януари - октомври 2010 г. „Вайс Медика“ има премиен приход от 241.6 хил. лв., което е 0.7% пазарен дял.

От здравните фондове под шапката на нефинансови компании единствено ЗОК „Надежда“ има капитал, който няма нужда да се увеличава, тъй като в момента дружеството е емитирало акции за 5 млн. лв. Акционери в здравния фонд са „Ви-Веста холдинг“ ЕАД на Виктор Серов с 87.2% и „Перла“ АД с 12.8% от капитала.

Кой кой е

Проблеми има и за „ДОМ - Здраве“, макар компанията да е най-близко до евентуалните по-високи изисквания за капитал, тъй като има 3.3 млн. лв. капитал. Дружеството е с много раздробена акционерна структура между 122 физически и 4 юридически лица. Най-малкият фонд по пазарен дял в края на октомври миналата година е ЗОФ „Европа“, където основен акционер е хасковската публична компания „Химмаш“ АД. За десетте месеца дружеството е събрало едва 0.1% от премиите в сектора.

Нефинансовите ком-

пании обаче не са собственици само на малки здравноосигурителни дружества. „Общинска здравноосигурителна каса“, което е третото по големина дружество в сегмента, е собственост на Христо Ковачки, който чрез „Ел Ем Импекс“ ЕООД има 41.9% от капитала. Другите големи акционери са „ТЕЦ Марица 3“ ЕАД с 37.7% и Общинска банка АД с 4.2% от капитала.

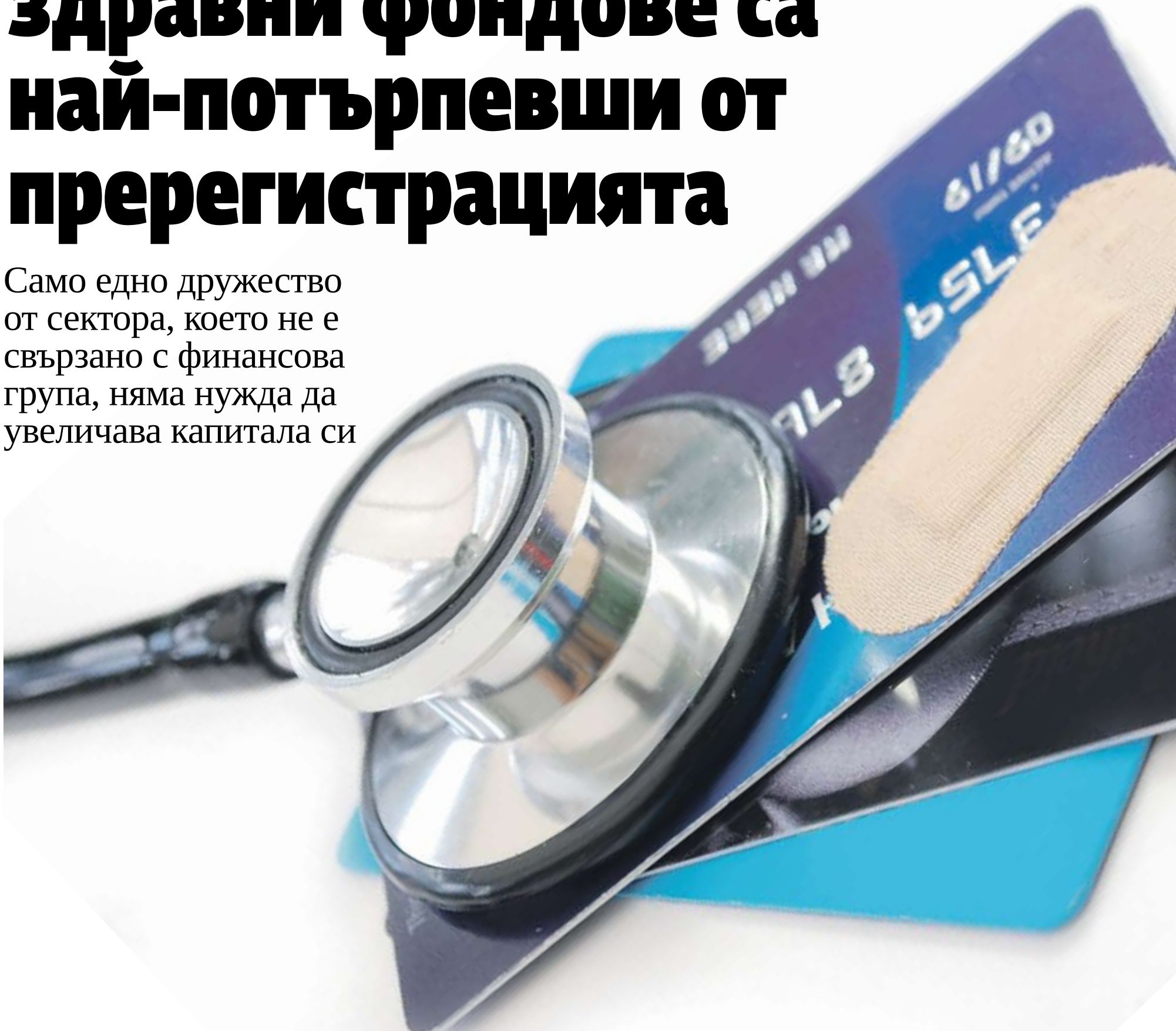
„Доверие-Обединен холдинг“ има участие в два частни здравни фонда. Публичната компания е собственик на 8.7% от ОЗОФ „Доверие“ АД и на 90% от ЗОФ „Медико - 21”

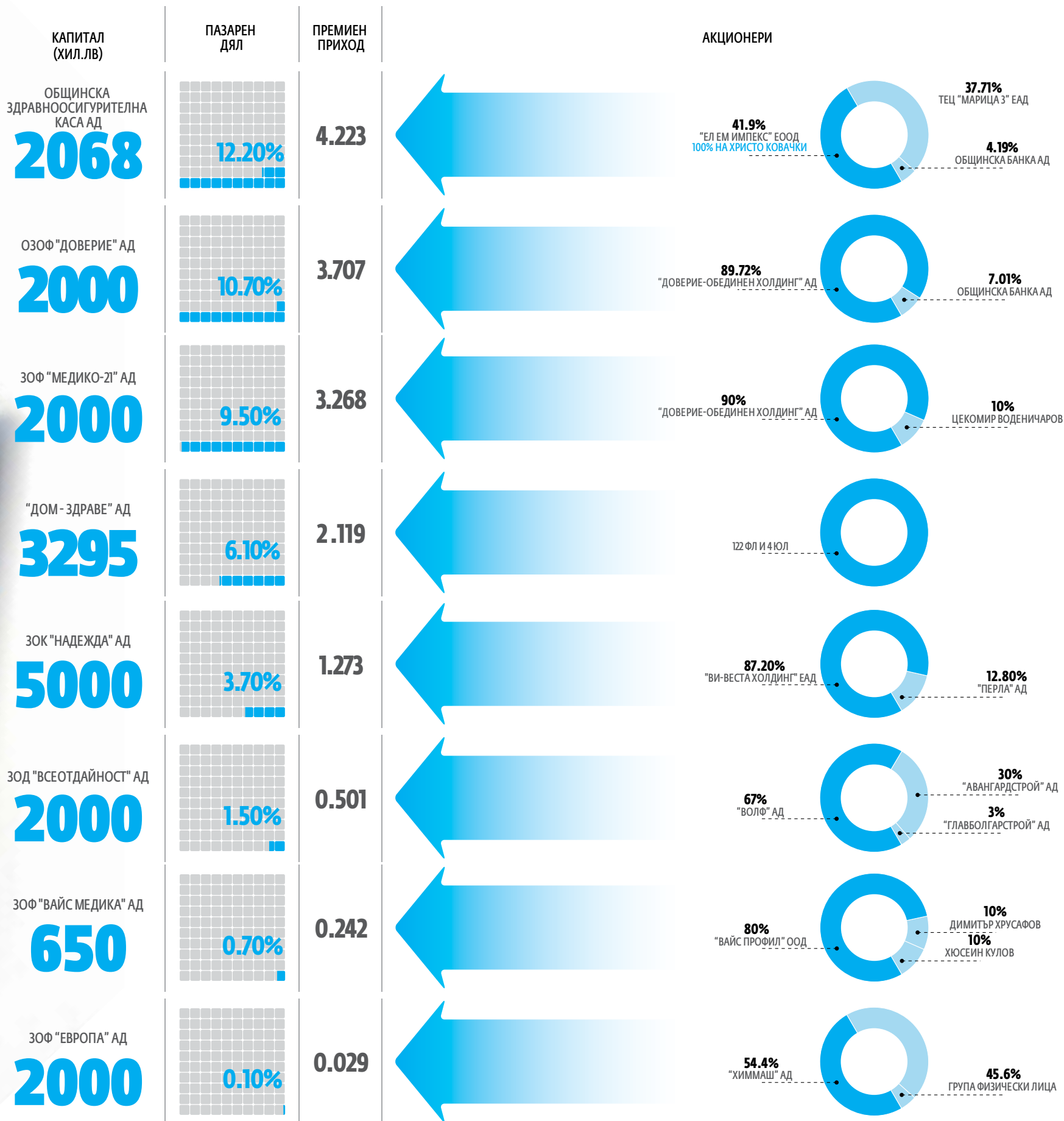
АД. Двамата фонда са с общ пазарен дял от 20.2%.

ЗОД „Всеотдайност“ АД, което е собственост на бившия концесионер по сметочистването на столицата „Волф“ АД, е с 1.5% пазарен дял. Другите акционери са „Авангардстрой“ АД с 30% и „Главболгарстрой“ с 3%. „Волф“ има 65% от акциите.

Изход

И ако за здравните фондове под шапката на банка едва ли ще е проблем да отговорят на новите изисквания чрез наливане на капитал, бизнесът на дружествата в портфейла на производствените компании изглежда поставен

Все още има по-голям шанс да не се приемат предложенията

на сериозни изпитания. От осемте компании пет са с капитал от 2 млн. лв., един е с 3.3 млн. лв. „Вайс Медика“ е с едва 650 хил. лв. и само ЗОК „Надежда“ няма за какво да се притеснява. Здравните фондове във финансова група със застрахователни компании вече обявиха, че най-вероятно ще се слоят, тъй като акционерите няма да са съгласни да поддържат по две общозастрахователни компании. Сега всичко зависи от това дали предлаганите промени ще се приемат, или както в много случаи досега ще останат само на етап идеен проект с много медиен и обществен шум.

Атанас Христов

Все още е твърде рано да се каже какво ще правим. Намеренията ни са да развиваме този бизнес. Като членове на Асоциацията на дружествата за доброволно здравно осигуряване споделяме позицията, която беше изказана от д-р Мими Виткова. Все още не сме обсъждали какви действия ще предприемем. Право на акционерите е да решат какво да направят, ако се приеме предложението за по-висок капитал. Засега няма да предприемем действия.

Първо ще се анализират нещата и ще се види дали е

Милен Марков,
председател на СД
на ЗОК „ЦКБ - Здраве“ ЕАД

” **Рано е да кажем какво ще направим, защото доста предложения за промени в законите си останаха само проекти**

по-добре да има сливане с друго дружество в групата. Това не е мое решение, а на акционерите. Рано е да кажем какво ще направим, защото доста предложения за промени в законите си останаха само проекти.

Все още има по-голям шанс да не се приемат предложенията за регистрация на частните здравни фондове. Нищо обаче не е ясно. Затова сме в изчаквателна позиция и работим по сегашното законодателство. Ако се промени нормативната уредба, ще работим според новите изисквания. **П**

Частният бизнес ще се адаптира и към новите условия

За продажба на дружествата за доброволно здравно осигуряване сме категорични, че няма да продаваме. Дали ще следем двата фонда, в които „Доверие-Обединен холдинг“ е основен акционер, не сме мислили все още по този въпрос.

Засега нещата не са се променили и всичко е предложено за промени. Трябва да се изчака дали ще се приемат новите изисквания. Ако се приемат, със сигурност ще се съобразим с тях. Частният бизнес е гъвкав и ще се адаптира и към новите условия. Не само компании в портфей-

Борис Борисов,
член на СД на ЗОФ „Meguko-21“ АД

” **Не само компании в портфейла на „Доверие - ОХ“ са клиенти на двете здравноосигурителни дружества в групата**

ла на „Доверие - ОХ“ са клиенти на двете здравноосигурителни дружества в групата. Съвсем естествено е нашите компании да осигуряват служителите си в нашите здравни фондове, но имаме и много други клиенти. **П**

Най-краткият борсов престой в историята

„Септона България” стана първата от вълната компании с гръцки капитали, залели българската борса, която не издържа на пазарните условия и се оттегля

В Книгата за рекорди на Гинес може и да няма категория за най-кратък борсов престой, но ако някой ден се създаде „Септона България” трябва да грабне приза веднага. Дружеството прекара на БФБ малко над 2 години, което го превръща в най-скорошно оттеглилата се компания. Ако към това добавим и факта, че с акции на „Септона България” никога не са се сключвали сделки, абсурдът става пълен.

В търсене на причината

„Борсата в този момент не може да генерира достатъчно капитал и едва ли може да се разчита на IPO.” Така обясни причините за делишването Рангел Кирилов, „ръководител на предприятието”. По думите му именно набирането на свеж капитал през БФБ е била идеята за листването, но тя е неизпълнима и затова компанията отново се връща в непубличния сектор. Кирилов е оперативният директор на българската компания. Висшият мениджмънт

на „Септона България” е гръцки. В управата на дружеството влизат Томас Евангелиу, Йоанис Политис, Василики Евангелиу, Илиас Манолокос и Панайотис Каралис.

Акционерите също са все гръцки физически лица, както и едно юридическо - мажоритарният собственик на „Септона Гърция”. Краят на борсовата история за дружеството съвпада с добри новини за шефовете, които ще си разделят премия от 1 млн. EUR. Решението за разпределянето на рекордната премия беше гласувано от акционерите на същото извънредно общо събрание, на което беше прието и решението за делишване.

Причина са „постигнатите през 2010 г. високи финансови резултати”. Компанията приключи деветмесечното с печалба от 1.83 млн. лв., което е два пъти повече, отколкото за същия период на 2009 г. Нетните приходи от продажби се увеличиха с 67% до 11.06 млн. лв.

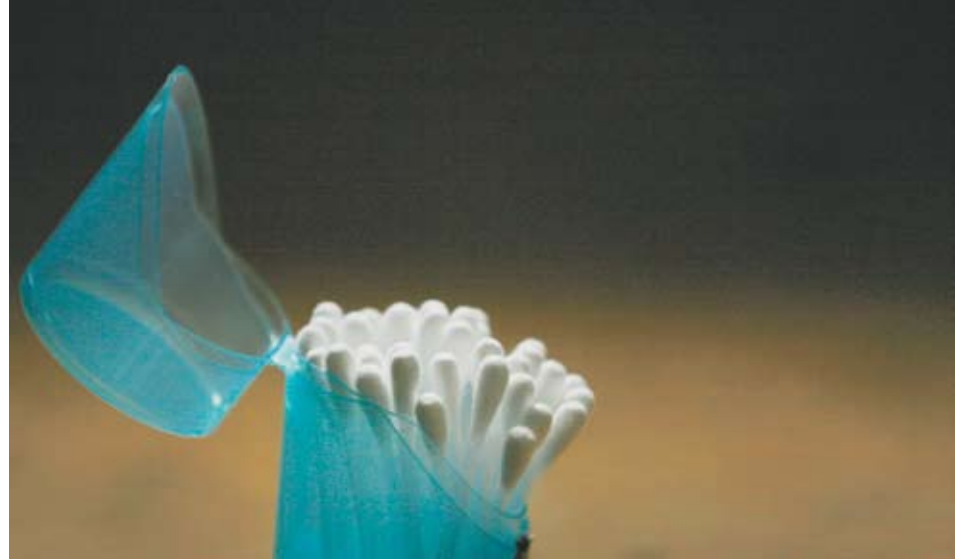
Раздадената наскоро премия изобщо не е изолиран случай. Точно година по-

рано, в началото на януари 2010 г., мениджмънтът на „Септона България” беше зарадван с по 50 хил. EUR премия за постигнатите резултати. В средата на 2009 г. дружеството раздаде дивидент на акционерите си.

Бизнесът

„Септона България” АД произвежда фармацевтични продукти, козметика, ветеринарни и химиотерапевтични продукти, диетични и бебешки храни, средства за обслужване на бебета и болни, пластмасови стоки за домакинска употреба, хигиенни материали за медицината и болничното обслужване. Около 80% от продукцията на дружеството се пласират извън България. „Основните ни пазари са в Северна Европа”, обяснява Кирилов. По думите му компанията не отчита спад в резултатите си.

Акционерите в дружеството явно също са доволни от инвестицията си, защото никой от тях не е склонен да продава дела си. За целия си период на борсата с акции на „Септо-

► „Септона България” пласира по-голяма част от продукцията си в страните от Северна Европа, у нас е позната с производството на санитарна козметика

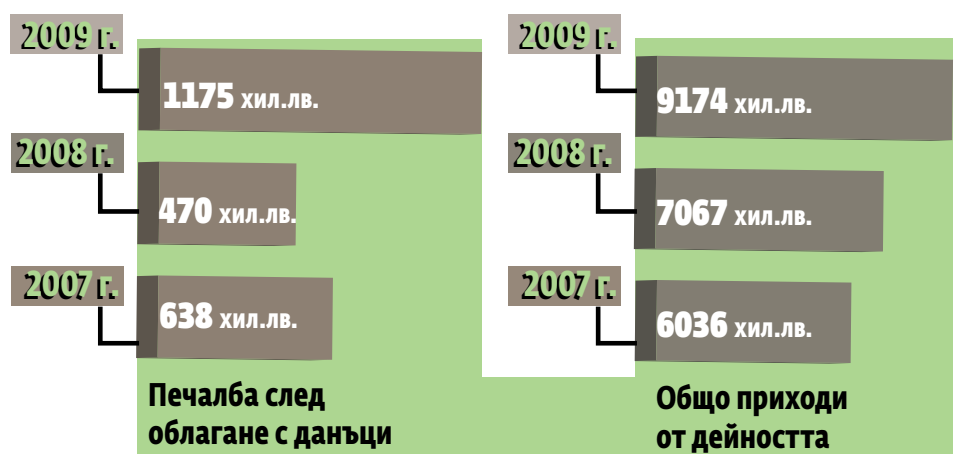
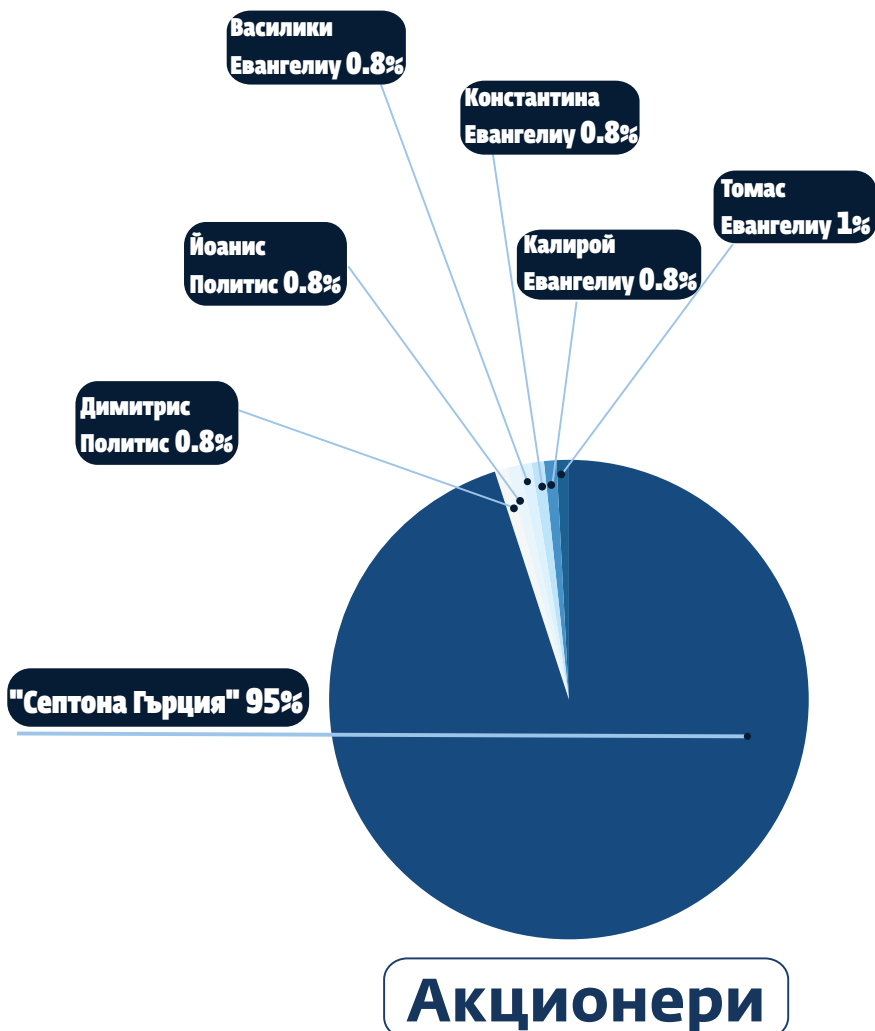
СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

на България” не е сключена нито една сделка. Това не е толкова неочаквано, като се има предвид, че дружеството се качи на борсата с обявен 0% свободен обем акции. Подобен е изборът и на другите компании с гръцки капитали, които превзеха БФБ в края на 2008 и 2009 г. Пристигналите с идеята за лесно

набиране на средства, при това на изгодна цена, компании така и не успяват да се възползват от българската борса. Брокери твърдят, че е само въпрос на време примерът на „Септона България” да бъде последван и от другите дружества. Така след голямата вълна по записванията на акции на БФБ скоро можем да

станем свидетели на отписвания. Единствените губещи от ситуацията обаче ще са самата фондова борса, която губи приходи под формата на такси от компании. Губят и посредниците, специализирани се в писането на проспекти „на конвейер” за българо-гръцките дружества.

Мирослав Иванов

На борсата в момента няма достатъчно пари

Борсата в този момент не може да генерира достатъчно капитал и едва ли може да се разчита на IPO. Листвахме се с надеждата, че ще привлечем средства, но очевидно не може да стане.

Минахме през едно увеличение на капитала, но то беше направено със средства на акционерите, а не на външни инвеститори. Компанията върви добре, не сме имали свиване на

Рангел Кирилов, директор в „Септона България”

„Компанията върви добре, не сме имали свиване на продажбите дори в трудните месеци

продажбите дори в трудните месеци. Основните ни пазари са Дания, Холандия, Германия и Великобритания. „Септона България” и „Септона Гърция” работят в синхрон.

В Гърция е по-добре развит морският транспорт, а в България пък сме по-добре в логистиката и транспорта към Северна Европа. Около 60% от резултатите на групата са на предприятието в Гърция. ■

Google пуска програма за превод на глас в реално време

Услугата все още е в изпитателен срок, но въпреки това се справя успешно с по-прости изречения

Интернет гигантът Google е известен като компания, която отделя сериозна част от приходите си за разработки на неконвенционални технологии, които впоследствие евентуално може да прераснат в завършени продукти. След като миналата година разработиха прототип на автомобил, който не се нуждае от шофьор, сега те предоставят на масовата публика приложение, което е мечта на милиони хора - преводач на гласови разговори в реално време. Това е версията на Google Translate за мобилни телефони, която може да бъде изтеглена безплатно от пазара за приложения Android Market.

Роботизиран преводач

В най-новата версия на Google Translate присъства функцията „режим на разговор“, която позволява на потребителя да говори на един език, а телефонът да преведе отговора за слушателя на друг. Когато другият участник в разговора заговори на собствения си език, процедурата се повтаря по обратен път. Google демонстрира тази система още

„За момента „гласовият“ вариант на Google Translate работи само с английски и испански

през септември миналата година, но от няколко дни програмата може да бъде свалена от всички хора, чиито мобилни телефони работят с операционната система Android 2.1 или по-нова. На демонстрацията в Берлин приложението успешно превежда разговор от английски на немски и обратно.

Технология

За момента „гласовият“ вариант на Google Translate работи само с английски и испански, което не е изненадващо, като се има предвид, че това са двата най-разпространени езика в САЩ. От компанията все пак обещават да добавят още езици с течение на времето. Мобилната версия на програмата се използва ежедневно от хора в над 150 страни и до момента поддържа 53 езика за писмен превод. Възможен е и превод на кратки SMS съобщения. Google не разкрива технически подробности за работата на услугата. Техните конкуренти

от Microsoft също разработват подобна система, при която компютърът първо превръща говора в текст, после превежда този текст и накрая го изговаря чрез гласов синтезатор. Много е вероятно и приложението на хората от Маунтин Вю да използва подобен подход.

Ограничения

Google все пак подчертава, че това е концептуална версия, която има още много трески за дялане. Услугата все още се прегъва при по-бърз говор, околна шум, силен акцент и други подобни затруднения. Също така за нея е трудно да разбира интонацията на говорещия, така че не отчита дали изречението е въпрос или съобщение. Всеки участник в разговора трябва да потвърждава точността на казаното от него, преди да го изпрати. Сегашната алфа-версия е интересна и макар все още да не става за универсален преводач, би помогнала при прости разговори в магазина например.

Пламен Димитров

53

► езика поддържа мобилната версия на програмата на Google за писмен превод

► Компанията от Маунтин Вю признава, че това е само концептуална версия на услугата и има още много какво да се желае

СНИМКИ BLOOMBERG

Работниците на Fiat одобриха плана за модернизация

Компанията ще инвестира 1 млрд. EUR в най-стария си завод срещу затягане на трудовата дисциплина

Работниците на Fiat одобриха плана за модернизация на най-стария завод на италианския автомобилен производител, като се съгласиха да ограничат стачните действия и отсъствията от работа. Това стана ясно след приключване на гласуването късно в петък, на което се явиха около 95% от служителите на фирмата, съобщиха Bloomberg. С решението се дава зелена светлина за създаването на смесено предприятие с Chrysler Group и инвестиция в размер на 1 млрд. EUR.

Амбициозни планове

Около 54% от гласувалите подкрепиха плана на главния изпълнителен директор Серджо Маркионе, казва от профсъюзите. „Радваме се, че повечето работници откликнаха на желанието на Fiat да превърне завода Mirafiori в Турино в пред-

► Главният изпълнителен директор на Fiat Серджо Маркионе каза, че компанията има много амбициозни планове за завода Mirafiori

приятие с международно значение“, каза Маркионе. По думите му компанията има много амбициозни планове за фабриката. Тя смята да направи завода отново печеливш и да започне производството на автомобили с висока проходимост Jeep и коли Alfa Romeo в партньорство с Chrysler. Fiat планира да прави по 280 хил. автомобила годишно в Mirafiori, като производ-

ството трябва да започне в края на 2012 г.

Ниска производителност

Заводът Mirafiori е произвел 178 хил. коли през 2009 г. в сравнение с 600 хил. във фабриката на Fiat в Полша. Заради ниската производителност в италианското предприятие Серджо Маркионе беше предупредил, че ще пре-

мести дейността в чужбина, ако планът не бъде одобрен от работниците.

Mirafiori е един от петте завода на Fiat във Франция, които ще бъдат модернизирани за общо 20 млрд. EUR, а фабриката Termini Imerese ще бъде закрыта в края на тази година. До 2014 г. компанията смята производството в страната да достигне 1.4 млн. автомобила годишно спрямо

Инвеститор Venetton ще произвежда в Сърбия

► Италианската компания Venetton планира да открие фабрика за 600 работници в Сърбия, но преговорите все още не са приключили.

► Сръбското правителство е предложило на компанията производствените мощности в Ниш на бившата фирма Niteks, чиято приватизационна сделка беше развалена.

► Офертата включва и стимули за пренаемането на работниците,

които сега са в принудителен отпуск. Става дума за сума от порядъка на 4-10 хил. EUR на човек, при условие че средната месечна заплата е 8 хил. динара (80 EUR). Освен това се предвиждат и данъчни облекчения.

► Производственият комплекс е близо до Северозточна Италия и има удобна връзка с магистралите на Балканите. Ниш се намира и на 100 км от Крагуевац, където Fiat има завод за коли.

► Venetton произвежда 160 млн. облекла годишно, а оборотът на компанията е над 2 млрд. EUR.

650 хил. през 2009 г.

Трудово законодателство

Резултатите от гласуването бележат и повратна точка в италианското трудово законодателство, което предвижда договаряне на национално ниво. Това често затруднява планове на компаниите за реорганизация на дейността и подобряване на

продуктивността.

Съгласно одобрения план работниците ще работят повече часове и ще имат по-кратки почивки. За чести отсъствия ще се удържа от заплатата, а нерегламентирани стачки ще се наказват дисциплинарно. Миналия юни около 60% от работниците в завода край Неапол одобриха подобен план за реорганизация на дейността. □

16 ПАЗАРИ

Цени на петрол и петролни продукти

Table with columns: Вид, Бурса, Единица, Януари, Февруари. Lists oil products like Брент, Газовол, Природен газ, Бензин 95, Нафта.

Фючърси на агрокултури

Table with columns: Вид, Разновидност, Бурса, Единица, Януари. Lists agricultural products like Пшеница, Царевица, Ечемик, Памук, Какао, Кафе, Соя, Захар.

Борси: CBOT - Чикагска стокова борса; CME - Чикагска търговска борса; NYBOT - Нюйоркска стокова борса; ASE - Австралийска стокова борса

Спот цени на цветни метали

Table with columns: Вид, Бурса, Единица, Цена, Зм. Lists metals like Мед, Калай, Олово, Цинк, Алуминий, Никел, Алуминиева сплав.

Цени на благородни метали

Table with columns: Вид, Бурса, Единица, Купува, Продава. Lists gold, silver, platinum, palladium, rhodium.

Източник: Bloomberg

Мерни единици: 1 бу. соя = 27.216 кг; 1 бу. царевица = 25.4016 кг; 1USD = 1 U.S. cent 1бу. овес = 15.4224 кг; 1 lb. = 0.4536 кг; 1 cwt = 50 кг; 1 gal. = 3.785 л; 1MT = 1000 kg

Курсове за митнически оценки

Table with columns: Валута, Код, За, Стойност, Курсове за митнически оценки like AUD, BRL, CAD, CHF, CNY, CZK, DKK, EEK, GBP, HKD, HUF, IDR, INR, JPY, KRW, LTL, LVL, MXN, MYR, NOK, NZD, PHP, PLN, RON, RUB, SEK, SGD, THB, TRY, USD, ZAR.

Валутният курс за митнически цели е курсът на БНБ определен в предпоследната сряда от месеца и публикуван този или на следващия ден, който се използва през следващия календарен месец, освен ако не бъде заменен от курса определен по чл. 91 от ППЗМ. Курсовете са валидни до 24.00 часа на 31.01.2011 г.

Курсове на чуждестранни валути

Table with columns: Валута, Код, За, Стойност, Разлика. Lists various currencies like AUD, BRL, CAD, CHF, CNY, CZK, DKK, GBP, HKD, HUF, IDR, INR, JPY, KRW, LTL, LVL, MXN, MYR, NOK, NZD, PHP, PLN, RON, RUB, SEK, SGD, THB, TRY, USD, ZAR.

Обменни курсове на чуждестранни валути към лева за 17.01.2011 година. Тези курсове се основават на чл. 29, ал. 2 от Закона за БНБ и референтните курсове на ЕЦБ за съответния ден, и се прилагат за целите на статистическата и счетоводната отчетност.

Raiiffeyzen АСЕТ МЕНИДЖЪМЪНТ Capital Management. Table with columns: Тип, Валута, Емисията, Цена при обратна изкупуване. Lists various investment products.

Котировки на взаимните фондове

Table with columns: Фонд, Тип, Ем. ст./ст., ЦОМ, Дивиденд и Риск. Lists numerous mutual funds like Автора Капитал АД, Автора Кепитъл - балансиран, Автора Кепитъл - глобал, Автора Кепитъл Югостранс Европа, Активна Асет Мениджмънт АД, ДФ Активна Високодоходен, ДФ Активна Балансиран, АСТРА АСЕТ МЕНИДЖЪМЪНТ АД, ДФ АСТРА Кеш, ДФ АСТРА Баланс, ДФ АСТРА Плюс, БЕНЪМАРК АСЕТ МЕНИДЖЪМЪНТ АД, ДФ БЕНЪМАРК Фонд-1 Акции и Облигации, ИД БЕНЪМАРК Фонд-2 Акции, ДФ БЕНЪМАРК Фонд-3 Сектор Недвижими Имоти, ДФ БЕНЪМАРК Фонд-4 Енергетика, ДФ БЕНЪМАРК Фонд-5 ЦИЕ, БЕНЪМАРК Фонд-6 Паричен, БОЛКАН КАПИТАЛ МЕНИДЖЪМЪНТ АД, ДФ БОКМ Балансиран Капитал, ДФ Европа, ДФ Балкани, ВАРЧЕВ МЕНИДЖЪНГЪНТ КЪМПАНИ ЕАД, ДФ Варчев Високодоходен фонд, ДФ Варчев Балансиран фонд, ДСК УПРАВЛЕНИЕ НА АКТИВИ АД, ДФ ДСК Стандарт, ДФ ДСК Баланс, ДФ ДСК Растек, ДФ ДСК Имоти, ДФ ДСК Евро Активи, ЕЛНА ФОНД МЕНИДЖЪМЪНТ АД, ДФ ЕЛНА Балансиран Евро Фонд, ДФ ЕЛНА Балансиран Доларов Фонд, ИД ЕЛНА Високодоходен Фонд, ДФ ЕЛНА Фонд Паричен Пазар, ДФ ЕЛНА Фонд Паричен Пазар, ДФ ЕЛНА Долар Фонд, ДФ ЕЛНА Еврофонд, ДФ ЕЛНА Глобален Фонд Акции, ЗЛАТЕН ЛЕВ КАПИТАЛ АД, ИД Златен Лев, ДФ Златен Лев Индекс 30, Капман Асет Мениджмънт АД, ДФ Капман Фикс, ИД Капман Капитал, ДФ Капман Макс, Карол Капитал Мениджмънт ЕАД, ИД Адванс Инвест, ДФ Адванс Източна Европа, Адванс IPO Фонд, КД Инвештмънт ЕАД, ДФ КД Облигации България, ИД КД Пеликан, ДФ КД Акции България, КТБ АСЕТ МЕНИДЖЪМЪНТ АД, КТБ Балансиран Фонд, КТБ Фонд Акции, ОББ АСЕТ МЕНИДЖЪМЪНТ АД, ДФ ОББ Платинум Облигации, ИД ОББ Балансиран Фонд, ДФ ОББ Премии Акции, ДФ ОББ Патримониум Земл, ОВЕРОН ФИНАНС АД, ДФ ОВЕРОН ПРЕСТО, ПОВС АСЕТ МЕНИДЖЪМЪНТ АД, ДФ ПИВ-Авангард, ДФ ПИВ-Клосик, ДФ ПИВ-Гарант, Райффайзен Асет Мениджмънт (България) ЕАД, Райффайзен (България) Фонд Паричен Пазар, Райффайзен (България) Фонд Облигации, Райффайзен (България) Балансиран Фонд, Райффайзен (България) Фонд Акции, Райффайзен (България) Балансиран Доларов Фонд, Райффайзен (България) Фонд Защитни Инвестиции в Евро, Своден период от 07.08.2010 до 16.08.2010, Лимитиран период от 17.08.2010 до 14.11.2010, СЕНТИНЕЛ АСЕТ МЕНИДЖЪМЪНТ АД, Договорен фонд Сентинел-Ралид, Договорен фонд Сентинел-Принсипал, СТАНДАРТ АСЕТ МЕНИДЖЪМЪНТ АД, ДФ СТАНДАРТ Инв. Балансиран Фонд, ДФ СТАНДАРТ Инв. Високодоходен Фонд, ДФ СТАНДАРТ Инв. Международен Фонд, ДФ СТАНДАРТ Инв. Консервативен Фонд, СТАТУС КАПИТАЛ АД, СТАТУС НОВИ АКЦИИ, СТАТУС ФИНАНСИ, ДФ СТАТУС ГЛОБАЛ ЕТФС, Ти Би Ай Асет Мениджмънт ЕАД, ИД Ти Би Ай Еврофонд, ДФ Ти Би Ай Комвоот, ДФ Ти Би Ай Хармония, ДФ Ти Би Ай Динамик, ДФ Ти Би Ай Свързани, ЦБС АСЕТ МЕНИДЖЪМЪНТ ЕАД, ЦБС Лидер, ЦБС Актив, ЦБС Гарант, ЮГ МАРКЕТ ФОНД МЕНИДЖЪМЪНТ АД, ДФ ЮГ МАРКЕТ Максимали, ДФ ЮГ МАРКЕТ Оптимали.

Валутите спрямо евро

Table with columns: ВАЛУТА, Код, Купува, Продава, Най-висока, Най-ниска. Lists currencies like USD, GBP, JPY, CHF, NOK, SEK, AUD, HUF, CZK, RUB, PLN.

Най-високият курс е най-високият курс купува, най-ниският - най-ниският курс продава. Данни от 17.00 ч българско време на 14.01.2011 г.

Table with columns: Взаимен фонд, Нетна стойност на акциите на дял (НСАД), Емисионна стойност (цена при покупка), Цена при обратна изкупуване. Lists funds like ОТП Централно-европейски фонд в акции, ОТП Международен фонд в акции - Ю Би Ес Фонд на фондовете, ОТП - Ди Ви Ес Фонд на Фондовете в акции от разविдащи се пазари.

www.sentinel-am.bg. Table with columns: Стойност за еден дял 14.01.2011 г., Доходност. Lists Sentinel-Prinsipal and Sentinel-Ranig funds.

За ДФ „Сентинел - Принципал“ разходите по емитиране в размер на 0,5 % и по обратното изкупуване в размер на 1% от НСА на еден дял са включени в емисионната стойност, респективно в цената на обратно изкупуване за дялобе, държани по-малко от 90 дни. За ДФ „Сентинел - Раниг“ емисионната стойност и цената на обратно изкупуване са равни на НСА на еден дял.

Цените са валидни за поръчки, подадени на 13 януари 2011 г.

„Ти Би Ай Асет Мениджмънт“ ЕАД - Цени при прехраняване за дата 17.01.2011 г.

Table with columns: ПРЕХВЪРЛЯНЕ ОТ, Ти Би Ай Еврофонд (Емисионна стп-ст), Ти Би Ай Комфорт (Емисионна стп-ст), Ти Би Ай Хармония (Емисионна стп-ст), Ти Би Ай Динамик (Емисионна стп-ст). Lists various investment products.

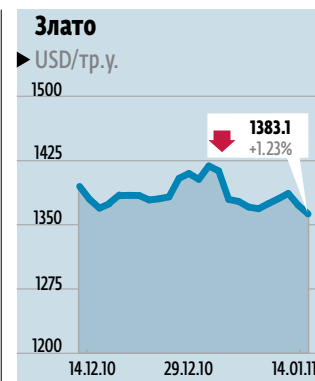
Цените са в лева и са валидни за поръчки, подадени предишния работен ден. Разходите за емитиране на една акция или еден дял са включени в зорепосочените цени. Цената на обратно изкупуване на една акция/еден дял на съответния фонд, от който е прехраняването е равна на Нетната стойност на акциите на една акция или на еден дял на този фонд.

Индекс на деня

0.86

► процента се понижи японският индекс Nikkei 225 и достигна 10 409.04 пункта

” По време на борсовата сесия в петък измерителят загуби 90 пункта от стойността си. Силен удар върху азиатските пазари оказаха негативните данни за увеличаващата се безработица в САЩ

” Цената на златото отчете понижение и по време на последната сесия в Лондон достигна 1365.4 USD/тр.у. Апетитът на инвеститорите към риск се върна и те загърбиха благородните метали

Стока на деня

2.31

► процента загуби нерафинираната захар на борсата в Ню Йорк и достигна 690 USD/m

” На последната борсова сесия суровината поевтиня с 16 USD заради слабия интерес на инвеститорите. Мерките в Китай за справяне с инфлацията се очаква да намалят вноса в най-многолюдната държава

И цената на желязната руда се върна на нивото си отпреди кризата

Силното търсене на желязна руда от страна на Китай продължава и това покачи цената на суровината до осеммесечен рекорд. Допълнително към това дойде и новината, че и втори щат в Индия може да забрани износа на суровината. Причината за това е опитът на властите да ограничат нелегалния добив и да осигурят вътрешното потребление. Рязкото покачване на цената започна в началото на новата 2011 г., след като Австралия, най-големият производител на желязна руда в света, беше засегната от незапомнени наводнения. Затварянето на някои от големите находища логично повдигна въпроса за снабдяването и опасността от дефицит стана реална за инвеститорите.

Георги Георгиев
georgi.georgiev@pari.bg

” В момента борсовите цени на желязната руда, търгувана в Китай, се движат на ниво от 178 USD/т

Най-засегнати от създалата се ситуация ще са стоманодобивните предприятия в Китай, посочват анализаторите. По данни на Reuters обаче, за да успеят да спечелят нещо от повишението в цената на желязната руда, производителите на стомана

в Китай са започнали да препродават част от складовите си наличности. В своя дневен доклад индексът TSI посочва, че в момента китайските фабрики са много добре запасени и разполагат с резерви поне до края на февруари.

Според анализаторите в момента тенденцията на пазара е цената да продължи да се вдига. Техните прогнози са за поскъпване до 200 USD/т, ниво, което не беше виждано от 2008 г. Това е с 12% над борсовите цени, които в момента са 178 USD/т.

Трите главни индекса, които следят движението на спот цената на сделките в Китай, се повишиха между 1.4 и 3% през миналата седмица до нивата си от

► Големите търсене от страна на Китай и наводненията в Австралия ще прогължат да вдигат цената на желязната руда

април 2008 г. Търговците, които разполагат с руда със съдържание на желязо от 62%, в

четвъртък продаваха наличните си количества при цена от 184 USD/т, която включва и

разходите за транспорта до Китай, докато ден по-рано те искаха 183 USD/т. □

Евроото отскочи с 4% за седмица

Красимир Стефанов,
„Логос-ТМ“

” На последната борсова сесия евроото регистрира поскъпване с 0.01% спрямо долара до 1.3365 EUR/USD

Евроото бе сред най-търсените валути през изминалата седмица, като единните пари поскъпнаха с над 4% до ниво 1.345 EUR/USD. Стартът на евроото бе спокоен, но колеблив, след като излезе информация, че Франция и Германия са оказали натиск върху Португалия да поиска официална финансова помощ, подобна на тази, оказвана на Гърция и Ирландия. Това повдигна напрежението на Европейските дългови пазари, поради което пазарните участници предпочетоха по-предпазливата търговия.

Впоследствие единната валута бе подложена на

серия силни покупки, като основните причини за това бяха няколко фактора: успешните аукциони за нови дългови книжа на Португалия, Испания и Италия и нарасналите очаквания, че следващата седмица от ЕС ще се споразумеят за значително повишаване на размера на Фонда за европейска спешна финансова помощ.

Проинфлационната пресконференция на управителя на Европейската централна банка Жан-Клод Трише пък бе катализаторът, който отново възроди надеждите на инвеститорите за стабилизиране на еврозоната. Трише сигнализира, че Централната банка започва по-внимателно да следи силния краткосрочен инфлационен натиск и че ако инфлацията продължи силно да се качва, Европейската централна банка може и да покачи по-рано от очакванията своите лихви. От своя страна доларът се оказа под серия от продажби, след като бро-

► Брокерите възвърнаха своето доверие към евроото заради решителността на Европейската централна банка да се справи с дълговата криза СНИМКИ BLOOMBERG

ят на подадените молби за помощи при безработица през миналата седмица се повиши с 35 хил. до 445 хил. Влияние върху търговията на зелената валута оказа и информацията на

рейтинговата агенция S&Pooor's, че фискалното положение в САЩ се е влошило за последните 6 месеца и не изключва евентуална промяна в перспективите пред рейтинга на страната. □

Цената на зърното по света не спира да расте

Цената на зърното в световен мащаб ще продължи да расте. По-слабите добиви и повишеното потребление оказват своето влияние. Котировките в Чикаго са определящи за пазара, като в момента пшеницата дори леко спадна до 287 USD/т, а царевичката поскъпна с 13 USD до 253 USD/т. В Будапеща и като цяло в Европа котировките на пшеницата са стабилни - 398 лв./т за европшеницата и 391 лв./т за фуражната. Царевичката и слънчогледът обаче продължават нагоре с чувствителни темпове до съответно 426 и 1017 лв./т.

У нас цените са по-ниски от тези по света, като това се дължи основно на качествените показатели. Пазарните наблюдатели твърдят, че недостиг няма при осигуряване на вътрешното потребление и всякакви твърдения за паника в цените на олиото и

Таня Панайотова,
Софийска стокова борса

” На последната борсова сесия в Чикаго фючърсите на пшеницата поевтиняха с 1.66% до 283.1 USD/т

хляба са несъстоятелни. Котировките за хлебна пшеница на Софийската стокова борса през седмицата се движеха между 400 и 450 лв./т за продавачите и 375 лв./т за купувачите. Фуражната пшеница се търсеше на 350 лв./т, маслодаен слънчоглед - на 850-920 лв./т. При царевичката ценовата ножица между търсене и предлагане също остана - 340 и 400 лв./т. Бензин А 95 Н се търгуваше за 1848-1870 лв./хил. л, бензин А 96 Н за 1897 лв./хил. л, а бензин А 98 Н - 1996 лв./хил. л. □

"100-те най-богати българи" е специално издание на в. "Пари", което представя класацията на предприемачите с най-голям принос за БВП на страната. Класацията е базирана на публична информация, а за източници са използвани финансовите отчети и данните за собствеността. Класацията подрежда участниците според размера на притежавания от тях бизнес. Затова и личното имущество не е водещ критерий. Логиката е друга - богат е не онзи, който харчи, а който създава - създава бизнес, работни места, плаща данъци. Изданието "100-те най-богати българи" може да бъде поръчано онлайн. В следващите няколко седмици всеки понеделник на страниците на в. "Пари" ще представим лица от класацията и техните истории на успеха.

Сделката на живота, която може и да горчи

Валентин Захариев купи "Кремиковци" за 1 USD, продаде го за 110 млн. USD и сега твърди, че съжалева

Без замисляне може да се каже коя е сделката на живота на Валентин Захариев: приватизацията за един долар на металургичното предприятие "Кремиковци" през 1999 г., която шест години по-късно му носи 110 млн. USD. Тези средства са началото, от което по-късно той изгражда мощна холдингова структура с над десетина компании, опериращи в добивната индустрия, металургията, машиностроенето, съпътстващите ги търговски и транспортни компании, счетоводни къщи и прочие. Със състояние за 133.5 млн. лв. Валентин Захариев зае 35-о място в „100-те най-богати българи“ на в. „Пари“.

Може би най-коментиранията приватизация

Емблематичната за годините на прехода приватизация на "Кремиковци" продължава и до днес да предизвиква спорове и скандали. Не само с цената си от един долар, но и с многото явни и скрити задължения; съдебното дело за неизпълнени приватизационни ангажименти; слухове за източване на предприятието; препродажбата на индигеца Прамод Мигал, довел го до фалит; та дори и номинацията на бившия собственик за Данъкоплатец на годината и поисканият подкуп от данъчен служител, обещаващ да скрие част от дължимия данък.

Образование и кариера

Появата на Захариев като кандидат и после като избран купувач на "Кремиковци" през 1999 г. не идва от нищото. Цялата му професионална и бизнес кариера е свързана с металургията и металите. Завършил черна металургия във Висшия химикотехнологичен институт в София през 1973 г., той изкарва задължителното си разпределение

Визитка

Кой е Валентин Захариев

▶ Валентин Захариев (61 г.) завършва специалност „Черна металургия“ във Висшия химикотехнологичен институт в София през 1973 г., изпратен на разпределение като технолог в Чугунолеярния завод в Ихтиман, където се издига до директор на производство. През 1982 г. се прехвърля в Хладилния завод в София като ръководител на леяро-пресовия цех. За известно време работи и като главен проектант в някогашното машиностроително предприятие "Машпроект", където го заварват промените. Захариев се възползва от тези промени без много бавене - още през 1990 г. започва собствен бизнес с търговия на метали - в страната и чужбина. Две години по-късно с небезизвестния Атанас Тилев основават заедно "Дару Метал" със същия предмет на дейност. По това време Тилев вече има няколко компании, започващи с името "Дару". Държи дял в Добруджанска банка, която фалира, както и в някогашното застрахователно дружество "Витоша". Най-известният му актив е Банка за земеделски кредит. След фалита ѝ Тилев, компрометиран, напуска страната през 1997 г. и партньорството със Захариев се прекратява.

като технолог в Чугунолеярния завод в Ихтиман, където се издига до директор на производство. През 1982 г. се прехвърля в Хладилния завод в София като ръководител на леяро-пресовия цех. За известно време работи и като главен проектант в някогашното машиностроително предприятие "Машпроект", където го заварват промените. Захариев се възползва от тези промени без много бавене - още през 1990 г. започва собствен бизнес с търговия на метали - в страната и чужбина. Две години по-късно с небезизвестния Атанас Тилев основават заедно "Дару Метал" със същия предмет на дейност. По това време Тилев вече има няколко компании, започващи с името "Дару". Държи дял в Добруджанска банка, която фалира, както и в някогашното застрахователно дружество "Витоша". Най-известният му актив е Банка за земеделски кредит. След фалита ѝ Тилев, компрометиран, напуска страната през 1997 г. и партньорството със Захариев се прекратява.

Просто спечелен конкурс

По-късно Захариев създава нова фирма с близкото име "Дару Метал" - компани-

в Хладилния завод в София като ръководител на леяро-пресовия цех.

▶ Още през 1990 г. започва собствен бизнес с търговия на метали. Създава „Дару Метал“, която през 1999 г. купи 71% от „Кремиковци“.

▶ После фирмата се преименува на „Финметал“.

▶ Захариев продава комбината на индигеца Прамод Мигал през 2005 г. за 110 млн. EUR.

▶ Новият бизнес на Захариев е структуриран в холдинга „Интертърст“.

ята, която през 1999 г. купи 71% от "Кремиковци" и която през 2001 г. преименува на "Финметал". "Не е вярно, че "Кремиковци" ни е "даден" за един долар, ние просто спечелихме конкурса. Другите два кандидата - френската "Дюферко" и турската "Ердемир", се отказаха, защото виждаха, че процесът на възстановяването на металургичния комбинат е много труден."

Прег фалит

И наистина през 1999 г. комбинатът е в повече от тежко положение - пред фалит, без суровини, с огромни задължения, ограбван отвсякъде. Захариев обаче е оптимист: "Имахме увереност, че ще се справим, вече познавахме добре "Кремиковци", тъй като преди приватизацията "Дару Метал" беше най-големият партньор на комбината. Имахме и суровините, и пазарите, имахме и вече създадени добри контакти с швейцарски банки." Колкото и да е странно, дори сега Захариев твърди, че е платил много висока цена за комбината. Не само заради включените в сделката 645 млн. лв. дългове. Дори не и заради скритите задължения, на които новият собственик се натъква - 250 млн. лв.

Миля Кисьова

Пари при пари отиват

През 2006 г. Валентин Захариев става Данъкоплатец на годината

С приход от 110 млн. USD от продажбата на комбината (без да се имат предвид останалите доходи на бизнесмена) през 2006 г. Захариев става Данъкоплатец на годината. Сумата е една от най-големите, дължани от физическо лице у нас - близо 30 млн. лв. Няколко месеца по-късно гръмва скандалът с изнудването на бизнесмена от данъчен служител, предлагал му начин за намаляване на задължението срещу скромния подкуп от 1 млн. лв. В крайна сметка с тригодишно разсрочване и намаляване на задължението с 30% Захариев се разплаща с държавата. Прихващането е заради данъчен кредит, който държавата трябва да върне на една от новите фирми на Захариев - "Стил Комодитис". "С мои пари бях отпуснал заем от 30 млн. лв. на "Стил Комодитис", за което тя имаше вече оформен данъчен кредит." Тогавашният финансов министър Пламен Орешарски и директорката на Националната агенция за приходите

Историята на "Интертръст Холдинг"

2004 г.

2 дъщерни компании

3 млн. EUR приходи

500 работни места

2009 г.

22 дъщерни компании

200 млн. EUR приходи

4200 работни места

(НАП) Мария Мургина предложили, вместо да възстановят ДДС за около 10 млн. лв., да намалят данъка на Захариев със същата сума.

Мощният холдинг

Само три години след продажбата на "Кремиковци" новият бизнес на Захариев е структуриран в мощен холдинг - "Интертръст", с регистриран капитал 60 млн. лв. За този период Захариев купува "ОЦК Кър-

джили", 80% от оловно-цинковия рудник "ГОРУБСО-Мадан" и флотационната фабрика в Рудозем, машиностроителния завод "Финтехмаш" в Пловдив, след това подобен завод в Ниш, ковашко-пресовия комплекс в автомобилния завод "Застава" в сръбския град Крагуевац. Докато е в "Кремиковци", той придобива и металургичния завод "Интер Леминд" в Лесковац, отново Сърбия. В него се произвежда

ламарина с поцинковано покритие. Създава компанията "Интер Пайп", в която трябва да се появи нов тръбопрокатен завод до "Кремиковци". Отделно изгражда съпътстващата търговска и транспортна инфраструктура на холдинга - външно-търговската компания "Стил Комодитис" и Стил "Дистрибушънс", само за търговия в България. SSF пък е търговската фирма, която е ангажирана само с

транспортирането на оловно-цинковите концентрати на ОЦК.

Бизнесът с кораби

"Интертръст Холдинг" е собственик и на корабна фирма с 8 кораба, регистрирана в офшорната зона Сейнт Винсент и която пренася товари през Атлантика, Тихия и Индийския океан. Част от холдинга е и "Интер Еър" - фирма за въздушен транспорт, създадена специално за нуждите

на корпорацията. Тя притежава 8-местен самолет Beachcraft и хеликоптер Augusta. В холдинга дори има и компания от аграрния сектор - "Интерагро" в Македония, която произвежда зеленчуци.

Захариев обяснява бурното разгръщане на новия си бизнес така: "Първо, имахме много собствени средства, основно от продажбата на "Кремиковци". Второ, получихме сериозни кредити и... Започнахме."

Нещо повече от просто бизнес

Враждебно отношение на властта към "Кремиковци" винаги е имало

"През цялото време към "Кремиковци" е имало враждебно отношение независимо кой е бил на власт. Бяхме в изолация от правителство, министерства, банки, чувствах постоянно натиск", казва Захариев. Така например Агенцията за приватизация не се съгласява да

коригира приватизационните ангажименти на новия собственик, след като става ясно за огромната сума скрити задължения. В същото време на новите собственици на "Нефтохим" и медодобивния комбинат в Пирдоп се правят подобни отстъпки, припомня Захариев. "Не е вярно, че не сме си изпълнили приватизационната програма." По това време АП не е признала за инвестиция някоя извършени от него дейности.

А държавата не е приела да изпълни записания в договора ангажимент да му предостави останалите 25% заради скритите задължения. Враждебното отношение на властта към някогашната гордост на социалистическата икономика Захариев обяснява така: "Нито едно правителство не обичаше "Кремиковци", страхуваше се от това голямо предприятие, защото при едно недоволство много бързо може да се блокира столицата."

Работа за хиляди хора

Когато "Дару Металс" купува "Кремиковци" (по време на правителството на Иван Костов), в него работят 18 хил. души. Комбинатът "храни" още няколко големи сектора - БДЖ, пристанищата Лом и Бургас, НЕК, "Булгаргаз"... "Поради тази причина и нито едно правителство не е взимало радикални мерки срещу "Кремиковци" по отношение на замърсяването на въздуха и земята край София или че трупата задължения", призна-

ва Захариев.

Няма гъмпинг

Той припомня и как държавата през 2000 г. се е оттеглила от преговори с Брюксел, когато над продукцията на "Кремиковци" има опасност да се наложат антидъмпингови мита. "Много усилия положихме аз и моите колеги, за да успеем, наехме адвокатска кантора в Белгия и успяхме да убедим Еврокомисията, че няма дъмпинг. Тогава аз като изпълнителен директор поех ангажмента

да не продаваме под определени цени."

После по времето на управлението на НДСВ е проловутата блокада на всички стоки на "Кремиковци" по пристанищата, продължила десетина дни. Това се случва в началото на 2002 г., когато заради дълг от 3 млн. лв. към Агенция "Митници" държавата спира митническото обслужване на товари на комбината и така временно го лишава от суровини и паричен ресурс за производство.

През цялото време има подозрения за източване на комбината

Юпитата от правителството на Саксбургготски са правили опит да продадат "Кремиковци" зад гърба на Захариев

През всичките години на управлението на "Финметалс" обаче в публичното пространство имало подозрения, че комбинатът се източва. "Как може да го източваме - ние сме частна компания, не можем да източваме нашето предприятие. Освен това имахме сериозен мониторинг от Европейския съюз на всеки три месеца заради антидъмпинговите процедури..." Захариев твърди, че по време на кабинета "Саксбургготски" юпитата от правителството са правили опит да

продадат "Кремиковци" зад гърба му.

Търговски трик

За да се раздели с "Кремиковци" обаче, и Захариев прибегва до трик. Наложен заповърху акциите на комбината от Агенцията за следприватизационен контрол му пречи да продава. Затова той прави сделка с индиеца Прамод Митал за "Финметалс" - компанията, която притежава 71% от "Кремиковци". Тя е финализирана на 15 август 2005 г. Ето какво казва и за Митал: "За съжаление имах съмнения в този човек, имах информация от индийската преса, че той е в ползрението на финансовото разузнаване на Индия за някои машини, които предстоеше да се докажат. От друга страна, той подходи доста

отворено, открито, доведе цялото си семейство... В него нищо не говореше, че ще постъпи по този начин." Сега Захариев твърди, че е искал да спре предварителния договор за продажбата на комбината. "Бяхме ипотекирали обаче акциите на "Финметалс" като обезпечение за изпълнението на договора и Митал можеше да ги продаде за жълти стотинки и отново да получи завода."

Кой е по-виновен

По думите му по-голяма вина от индиеца за гибелта на "Кремиковци" имат управляващите. "Това беше много важен момент - участието на държавата. Защото облигационният заем за 325 млн. EUR се осъществи с гласуването на държавата. Прамод й плати нещо дребно, останалите пари

► По-голяма вина от индиеца за гибелта на "Кремиковци" имат управляващите, обяснява Валентин Захариев

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

си ги взе и "Кремиковци" пак остана без средства. Ако правителството беше казало, че е съгласно да

се вземе този кредит само ако парите се харчат с два подписа - единия на представителя на държава-

та, а другия на директора на "Кремиковци", Прамод Митал никога нямаше да открадне парите."

Фармацевтичният бизнес - силен финансово, но слаб нормативно

Наредба изправи едни срещу други Българския фармацевтичен съюз и Асоциацията на собствениците на аптеки

Фармацевтичният бизнес беше единственият, който не усети ефекта на глобалната икономическа криза през изминалата 2010 г. Той дори може да се похвали с ръст в продажбите, и то двучифрен - около 10% за първото шестмесечие на годината. Според данни от септември средният годишен лекарствен оборот през една аптека през 2010 г. е достигнал 402 хил. лв. За сравнение през 2009 г. той е бил около 350 хил. лв.

Резултатите за фармацевтичния пазар през цялата 2010 г. на IMS Health ще излязат в края на тази седмица.

Нормативната уредба

Въпреки добрите финансови новини секторът у нас претърпя и доста сътресения. Най-тежка бе ситуацията с нормативната уредба, свързана с лекарствата. Законът за лекарствените продукти се оказа морално остарял, особено що се отнася до частта, свързана с реда и начина на функциониране на аптеките. Той забранява на нефармацевти да работят в аптеката. Почти същата забрана бе наложена и с влизането в сила на Наредба 28. Тя постановява, че хора без

1000

лв. е глобата за собствениците на аптеки, които откажат да се съобразят с изискванията по Наредба 28 и да съкратят служителите си, които нямат фармацевтично образование

фармацевтично образование нямат право да работят само в приемните помещения на аптеките. Така законовата уредба изправи едни срещу други Асоциацията на собствениците на аптеки и Българския фармацевтичен съюз. Докато съсловната организация твърдо настояваше изискването да остане, едрите собственици на аптеки обявиха клаузата за нелудничава. Те предупредиха, че то ще изхвърли на улицата над 4000 души. Точно толкова са хората без фармацевтично образование, които работят в аптеките. Това са технически лица, консултанти за козметика, охранители, чистачки, счетоводители и пр. Битката между двете организации продължи няколко месеца при двама министри на

здравеопазването - проф. Анна-Мария Борисова и д-р Стефан Константинов. Въпреки това изискването остана в сила. За неспазване на нормативната уредба е предвидена глоба от 1000 лв.

Неспазване на закона

То обаче не можа да накара собствениците на аптеки да освободят своите служители без фармацевтично образование. "Не съм чул да е съставен акт, но контролните органи определено ни притесняват често", казва председателят на Асоциацията на собствениците на аптеки Николай Костов. Той е категоричен, че няма да съкрати своите служители.

Целта

Според Костов с прокарването на изискването за съкращаването на нефармацевтите Българският фармацевтичен съюз цели да създаде изкуствен дефицит от фармацевти. Той пък ще доведе до повишаването на заплатите им.

Промяната на нормативната уредба, свързана с лекарствата, ще бъде една от основните задачи на здравното министерство през тази година.

Елена Петкова

► **Промяната на нормативната уредба, свързана с лекарствата, ще бъде една от основните задачи на здравното министерство през тази година**

Приложения Здравеопазването е на фокус

През 2011 г. в "Пари" ще публикува специализирани приложения за развитието на бизнеса в различни сектори. Във всяко от тях ще представяме анализи, интервюта и коментари от представителите на съответния бранш - както от държавните

институции, така и от бизнеса. Целта ни е да открийм актуалните тенденции, проблеми и предизвикателства. Ще разкажем и за новостите около компаниите, които работят в сектора. "Фармация" е едно от първите приложения. Следващото приложение в сферата на здравеопазването ще бъде публикувано на 22 февруари, като темата му е "Болници и медицина".

Интервю Николай Костов, председател на Асоциацията на собствениците на аптеки

Броят на аптеките ще продължи да намалява

С 13% се увеличава стойността на продажбите на лекарства през 2010 г., като ръстът е основно заради държавно финансираните медикаменти

► Господин Костов, как приключи финансовата 2010 г. за аптеките?

- На фона на останалите сфери в икономиката фармацевтичният бизнес се развива сравнително устойчиво. Пазарът на лекарства отбелязва, макар и невисок ръст, който е около 12 или 13% в стойностно отношение. Почти няма ръст обаче в броя на опаковките. Този ръст не ни радва особено, защото той е предизвикан от държавно финансиран пазар. Тоест отбелязва се повишение на продажбите на лекарства, които се реимбурсират. Това са медикаменти, които носят само разходи на аптеката и нямат надценка.

” Не е нормално охранителите или чистачките да бъдат фармацевти

Кризата засегна в по-голяма степен други сегменти на пазара, като хранителните добавки, които не отбелязват ръст в брой опаковки и в стойностно отношение. Лекарствата без лекарско предписание имат около 8% повишение на продажбите в стойностно отношение. В сферата на козметиката кризата засегна най-високо позиционираните ценови сегменти. Има ясно преминаване от по-скъпи към среден клас продукти.

► **Казвате, че ръстът на пазара е предизвикан от държавно финансиран пазар, здравната каса обаче забави необичайно много парите на аптеките в края на 2010 г. Имате ли гаранции, че те ще ви бъдат изплатени изцяло и кога?**

- Националната здравноосигурителна каса вече е превела 32 млн. лв. на регионалните каси, така че те трябва днес да достигнат до нас (бел. ред. - 13 януари). Тя ни дължи суми за още един период, което е половината от това, което вече е превела. Тоест НЗОК трябва да ни изплати още над 15 милиона лева.

► Има ли аптеки, които са фалирали през 2010 г.?

- Има затварящи аптеки и такива, които тепърва се откриват. Пазарът се реструктурира. Затварят обикновено малки и средно големи аптеки, които не отговарят на изискванията на пазара. Откриват се по-големи, сравнително модерни аптеки, с по-широко портфолио, които предоставят повече услуги на пациентите. Има ясна тенденция към намаляване броя на аптеките у нас. Това не бива да ни притеснява, защото по-големите аптеки, макар и малко на брой, обслужват повече хора. Стремехът е услугата да се подобрява, клиентът да получава повече. Аптеките у нас в момента са малко над 3700.

► Как ще се отрази на аптеките в страната преминаването на част от скъпоструващите лекарства към НЗОК?

- Това би затруднило много аптеките, защото означава увеличаване на пазара, който ги наговарва. Това ще изисква още повече оборотни средства, с които повечето аптеки не разполагат. Ще ги направи още по-зависими от здравната каса. Ако тя плаща дължимите суми навреме, няма да има проблем. Ако плащанията се забавят дори и с малко, това ще рефлектира върху работата на аптеките. По договор в момента парите, превеждани ни от НЗОК, може да се забавят 30 работни дни. Последният път обаче касата забави плащанията си с повече от месец над нормалното, което имаше негативен резултат. Реално това спря много аптеки да работят със здравната каса.

► Имате ли гаранции, че клаузата в Наредба 28, която забранява нефармацевти да работят в приемните помещения на аптеките, ще бъде отменена?

- Наредбата беше морално остаряла още по време на създаването си през 2008 г. Преписани са текстове от 60-те години на миналия век. За нас е абсолютно неморално да бъде забранено в аптеките да работи технически персонал, който върши голяма част от работата. Съвременните аптеки изискват хора с всякаква квалификация. Не е нормално охранителите или чистачките да бъдат фармацевти. Това е ненужен разход на обществен ресурс и води до оскъпяване за крайния потребител. Това изискване в наредбата влошава услугата, защото

Визитка

Кой е Николай Костов

► Николай Костов е магистър-фармацевт.
► Той е собственик на една от най-големите вериги аптеки - "Ремедиум".
► Тя включва общо шест аптеки, които се намират в София.
► Костов е и председател на създадената през 2007 г. Асоциация на собствениците на аптеки.
► Към момента членовете на асоциацията са 119.

задължава фармацевтите да се занимават с работа, която не попада в длъжностната им характеристика.

Тези текстове са създадени, за да обслужват интересите на съсловната организация и противоречат на обществените. Накратко, Наредба 28 изисква цялостна преработка. Същото трябва да се случи и със закона за лекарствени продукти в частта, която се отнася до реда на функциониране на аптеките. В тези нормативни документи има много противоречиви и взаимноизключващи се текстове.

► Кои са противоречащите си текстове?

- Това, че наредбата ограничава работата на нефармацевти в приемните помещения на аптеките, противоречи на закона за лекарствени продукти. Той не прави разлика между приемно и друго помещение на аптеките. Нормативният акт забранява на нефармацевтите да работят във всички части на аптеката. Ако ние сигнализираме за това във ВАС, този член от закона ще падне. Не искаме да правим това. Изчакваме, защото имаме гаранции от здравното министерство, че ще бъде създадена работна група, която ще отстрани всички проблеми наведнъж.

► В момента обаче съществува тази забрана нефармацевтите да не работят в приемните помещения на аптеките.

- Да, така е. Контролните органи веднага започнаха да ни притесняват и да настояват да освободим тези хора.

► Вие направихте ли го?

- Аз не мога да ги съкратя, защото те са необходими.

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

” Късогледо Българският фармацевтичен съюз гледа на бакалаврите фармацевти като на конкуренция

Твърдо съм убеден, че тази наредба ще бъде променена. Тя е безсмислена и вредна. Част от колегите вече са освободили персонала си, защото, ако не го направят, глобата е в рамките на 1000 лв.

3700

► е броят на аптеките, които функционират към момента, по данни на Асоциацията на собствениците на аптеки

► С каква цел се прави всичко това?

- Основната цел на съсловната организация е създаването на изкуствен дефицит на магистър-фармацевти. Като се съкратят нефармацевтите, на тяхното място ще трябва да бъдат назначени фармацевти. Те в момента не достигат. Така ще се наложи да им се увеличат заплатите. Дългосрочната цел е да се отстранят помощник-фармацевтите, защото според Българския фармацевтичен съюз (БФС) те трябва да се занимават с техническата работа. Късогледо съсловната организация гледа на бакалаврите фармацевти като на конкуренция.

В момента БФС лобира чл. 222, който се отнасяше до собствеността на аптеките, отново да влезе в сила. Той бе обявен за противоконституционен. КЗК излезе със становище, че този член противоречи на свободната конкуренция,

заради което пък ЕК заведе дело срещу България. Въпреки това съсловната организация настоява той да бъде възстановен. Тоест БФС иска отново право на собственост върху аптеките да имат само магистър-фармацевтите.

” Аптеките ще станат още по-зависими от здравната каса

► В момента съществува изискването едиг собственик да притежава до 4 аптеки, нали така?

- Да, и той може да е всеки. Точно това ограничение за собственост само върху 4 аптеки е поводът да бъде продължено делото срещу България по нарушение на общностното право. ЕК настоява за неговото премахване.

Елена Петкова

Здравното министерство обеща на лекарствата за тежко болни

Фармацевти и пациенти застанаха срещу решението за провеждане на търгове за медикаменти в болниците

Министерството на здравеопазването (МЗ) обеща, че до края на годината ще подготви механизми за преминаване на всички скъпоструващи лекарства за финансиране към Националната здравноосигурителна каса (НЗОК). Пациентските организации и асоциациите на производителите на лекарства настояват за това от месеци.

Какво слезва

През следващата седмица ще бъде свикана работна група, която в най-кратки срокове трябва да даде предложение за механизъм определени медикаменти да преминат към здравната каса. Става въпрос за 5 групи лекарства - за диализа, обезболяващи, антиеметици, за базова химиотерапия, за таргетни терапии. От министерството обясниха, че в работната група ще участват представители на всички засегнати страни.

Предисторията

От първи януари тази година малка част от скъпоструващите лекарства преминаха за финансиране към здравната каса. Това обаче не удовлетвори пациентските организации, които настояха всички скъпоструващи лекарства за амбулаторно лечение (без продължителен престой в болница) да се финансират от НЗОК. Здравното министерство обаче излезе с аргумента, че това не може да стане така лесно и бързо. Необходим бил специален механизъм. За това вместо към касата отговорността за обезпечаването и набавянето на тези медикаменти бе прехвърлена към лечебните заведения, в които се лекуват тежко болните пациенти. Тези болници са общо над 80 в цялата страна. Те ще трябва да се погрижат за доставката на лекарства на стойност над 100 млн. лв.

Мултиплициране на търгове

Всичко това означава мултиплициране на търговете за скъпоструващи лекарства от един към МЗ (с всичките му недостатъци) на над 80 към специализираните болници и отделения. С решението си министерството

просто отметна от плещите си тежката отговорност по доставката на тези медикаменти. Отсега нататък потърпевши за липсата или недостига на медикаменти ще бъдат лечебните заведения. Пациентите вече ще търсят морална и съдебна отговорност от тях.

Според Асоциацията на научноизследователските фармацевтични производители новата процедура не е решение на проблема. Той се "крие в спецификите на търговете като такива, а не в това кой ги организира", пише организацията в писмото си до министерството. Според Българската генерична фармацевтична асоциация новата процедура би могла да доведе до сривове в системата за снабдяване със скъпоструващи лекарства. И двете организации настояват всички медикаменти за амбулаторно лечение да преминат към касата и да се отпускат чрез реимбурсен модел.

Болниците

Затруднението по изпълнението на разпореждането на министерството ще дойде и от факта, че самите лечебни заведения не знаят как да проведат търговете. Указанията, които са ни изпратили от ведомството, са неточни и неясни, казва директорът на Специализираната болница за активно лечение по онкология в София доц. Здравка Валерианова. "Много съм притеснена", споделя тя. Доц. Валерианова се опасява, че делегираните бюджетни за тези лекарства, които МЗ отпуска на болниците, са крайно недостатъчни. За онкологията в София те са 9.1 млн. лв. за цялата година. Доц. Валерианова твърди, че на болницата са й необходими поне 13 млн. лв.

Недостигът на средства за скъпоструващите лекарства може да вкара лечебните заведения в допълнителни дългове, казва още тя. В момента те са натрупали задължения от над 150 млн. лв. само към доставчиците на лекарства.

Истинска драма ще наблюдаваме през март, когато трябва да се проведат първите търгове за лекарства към болниците.

Елена Петкова

▶ Болниците са притеснени, че ще изпагнат в още по-големи дългове заради търговете за скъпоструващи

Равносметка Реимбурсен или тръжен модел

Тръжният модел

▶ В момента снабдяването със скъпоструващи лекарства се осъществява чрез провеждане на тържна процедура за избор на цена, количество и доставчик на съответните медикаменти. И така в началото на всяка година. Този модел обаче има много минуси и нито един плюс по оценка на експертите.

▶ Поради неуредици в Закона за обществените поръчки търговете много често биват оспорвани в съда от участниците в тях. Това води до забавяне на доставките, а пациентите са принудени да

прекъсват терапията си с месеци.

▶ При търговете се определят количества на лекарства по презумпция, т.е. Министерството на здравеопазването решава колко ще са болните през годината, които ще се нуждаят от съответните медикаменти. Резултатът - болните често са повече от предвиденото и има недостиг на лекарства. В по-малко случаи залежават медикаменти, за които държавата е платила милиони левове.

▶ Заради изредените проблеми вече са заведени редица дела срещу министерството.

Реимбурсният модел

▶ Лекарствата за амбулаторно лечение (без

продължителен престой в болница) може да преминат за финансиране от НЗОК. Моделът има редица предимства пред тръжната процедура и по-малко недостатъци: ▶ Заплащането на всяка една опаковка лекарствена продукция издаването на рецепта или протокол от лекарска комисия на пациента. По този начин се гарантира, че количествата заплатени лекарства отговарят на реалната нужда, а не на предварително зададени квоти.

▶ И в момента съществуват медикаменти, които веднъж се реимбурсират от касата и може да се вземат от аптеката, а втори път се доставят чрез търг. Тоест

съществува схема, по която може бързо и лесно да стане прехвърлянето на тези медикаменти към НЗОК.

▶ Лекарствата за амбулаторно лечение, които изискват специален режим на съхранение, наблюдение от лекар и т.н., пък биха могли да се набавят чрез аптеките в самите болници.

▶ Така на болните не им се налага да прекъсват терапията си. Няма забавяне на доставките или недостиг на медикаменти.

▶ Не се водят дела. Не се разпилява излишно публичен ресурс.

▶ Касата ще бъде много натоварена финансово, а бюджетът ѝ за тази година не разполага с нужните средства.

реимбурсиране

Не е възможно търговете за скъпоструващи лекарства да се проведат на 1 март

лекарства, които ще провеждат през март

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

” Ако до този момент търгът беше централизиран, сега ще се провеждат над 20 търга. Това означава, че един и същ медикамент може да се продава на различна цена

Иван Здравков,
изпълнителен директор на
"Стинг" АД

Много съм притеснена за провеждането на търговете за скъпоструващи лекарства. Ние получихме едни указания от здравното министерство, които в никакъв случай не мога да нарека точни и ясни. Те пристигнаха при нас с голямо закъснение. Били са одобрени на 23 декември миналата година, а достигнаха до нас едва на 4 януари 2011 г.

Освен това ведомството ни даде много кратък срок да направим нашите спецификации. Нашата болница вече изготви такава, но те далеч не се вместили в поставените граници за цените от Министерството на здравеопазването (МЗ). То ни отпуска 9.1 млн. лв. за скъпоструващи лекарства за цялата година, а според нашите изчисления ще ни трябва най-малко 13 млн. лв. Дали здравното министерство ще одобри нашите пресмятания, не мога да кажа. Но ако не го направят, ще трябва допълнително да ограничаваме дейностите си. Ще се

Доц. Здравка Валерианова,
директор на Специализираната
болница за активно лечение по
онкология

” **Здравното министерство ни отпуска 9.1 млн. лв. за скъпоструващи лекарства за цялата година, а според нашите изчисления ще ни трябва най-малко 13 млн. лв.**

получи ситуация, близка до тази с делегираните бюджети през миналата година. Ако това стане, не зная как ще се развият нещата. Няма да имаме пари да покривем нуждите си. Опасявам се, че ще изпаднем в допълнителни дългове. Проблемът

е, че всичко се изчислява в брой пациенти, който невинаги е реалистичен.

Една болница като нашата, в която се лекуват социалнозначими заболявания, изразходва бюджета си до 20-о число на месеца. Затова често изпадаме в невъзможност да се справяме със ситуацията.

Проблемът е и в сроковете, които ни се поставят. На 1 март трябва да сме провели вече търга за лекарствата. Това не е възможно да се случи. Най-напред, защото има технологично време, в което трябва да се извърши процедура по Закона за обществените поръчки.

Другият проблем ще е строгият контрол. Преди да ни отпуснат парите, ще ни проверяват и за най-малката грешка при отпускането на лекарствата. Такива винаги може да се получат, но въпросът е какво правим в такъв случай. Ако разходът остава за болницата, ще имаме голям проблем.

По-успешен би бил реимбурсният модел за тези лекарства

С въвеждане на новата процедура не би следвало да се стигне до хаос в системата на снабдяване, тъй като болниците имат достатъчно опит в провеждане на тържни процедури. Възможно е да се получат затруднения на определени места в страната поради кратките срокове за тази промяна, дългите срокове по ЗОП и различните срокове на обявяване на процедурите от отделните болници. Това, което очакваме да се получи, е да има различни цени за един и същ медикамент в различните болници, различни срокове на доставка на един и същ медикамент в отделните болници или недостиг на лекарства в случай на обжалване на процедури поради дългите законови срокове в такива случаи. Смятаме, че като цяло по-успешно би било въвеждането на реимбурсния модел на заплащане на тези лекарства.

Търговете протичат съгласно изискванията на ЗОП, като отделните болници може да включват различни

Ивайло Димитров,
директор Продажби
на "Либра" ЕАД

” **Един дистрибутор трябва да участва почти едновременно в повече от 80 тържни процедури и това може да доведе до доста затруднения**

допълнителни изисквания съгласно тяхната досегашна практика и в съответствие със закона. Досега ние като участници подготвяхме едни документи за участие в централизираната процедура, а с новата процедура за различните болници е възможно да прилагаме различни видове документи. Един дистрибутор трябва да участва почти едновременно в повече от 80

тържни процедури и това може да доведе до доста затруднения.

Нашите нагласи за тази промяна са по-скоро позитивни, основният проблем до момента беше недостигът на някои от лекарствата за пациенти поради предварително определени количества. С тази промяна това не би трябвало да се случва. Проблем би могъл да възникне при евентуално ненавременен разплащане на направените доставки.

Няма точни указания за изискване дистрибуторите да разполагат със специално разрешение от производителите, практиките са различни за отделните болници. Очакваме някои от болниците да изискват вид торизация, а други не. Такова изискване в голяма степен гарантира доставките на медикаментите, тъй като има практика дистрибутор да участва в процедура с лекарства на нереално ниски или високи цени с цел да блокира провеждането на процедурата.

Онлайн кампании, офлайн успехи

Интернет има огромен потенциал за гражданска инициатива

Помните ли какво е “флеш моб”? Спомена го един от интервюираните за този материал, неофициално. “Това не го пиши, защото е незаконно, не мога точно да ти кажа кои сме ние, защото ще ни погнат от ДАНС, нито кой ни е сайтът, защото веднага ще го свалят.”

Flash mob в буквален превод значи “внезапна тълпа” и представлява организирана масова акция, в която голяма група хора се появява внезапно на обществено място и в продължение на броени минути изпълнява някакво абсурдно действие, след което се разотива също така внезапно, както се е събрала. Целта на подобни акции е промяна в поведението на хората и заемане на активни политически позиции.

А сега помнете ли кампанията за запазването на природен парк “Странджа” през 2007-а? Част от нея се състоеше от такива протести. Но нито един от тях нямаше да се състои, ако не беше онлайн инициативата на малцина смели блогъри и интернет активисти.

У нас съществуват доста работещи онлайн мрежи от неформални обединения и неправителствени организации, които успешно си сътрудничат про боно. Най-изявените и разпознаваемите са в областта на природозащитата, но ефективни са и културни, етнически, за мониторинг на еврофондовете и на човешки права. Всички те ефективно използват интернет - организират спонтанни събития, подпомагат журналистите с уникална информация, работят помежду си и с институции.

Полицейщина

“Това явление е заплашено от опитите за следене и манипулиране на информацията от страна на властта, съдебен натиск и изземване на техника под претекст, че дейността на организациите е незаконна, опити формално да бъде затруднена

дейността на интернет проекти, които нарушават статуквото”, коментира Владимир Иванов от информационната мрежа BlueLink. Те насърчават ползването на информационни технологии за силно гражданско общество и опазване на околната среда.

“Полицейщината е следствие, от което трябва да се отървем”, казва Янина Танева, инициатор на множество онлайн протестни кампании като “Да спасим Иракли” и “Да спасим Странджа”. “Мисля, че расте ново общество от хора, които дори не подозират с какво си имат работа, и тази наша наивност е всичко, което ни позволява да действаме”, допълва тя. Според нея онлайн организацията е направила нашето общество доста по-демократично.

Активистите смятат интернет пространството за независим и достъпен канал за разпространяване на информация, организиране и получаване на обратна връзка. Блогърът Константин Павлов-Комитата обаче твърди, че активните хора в българското общество са малко и затова още не осъзнават огромните възможности, които дава интернет като инструмент за промяна.

“Единственото, което ни е нужно, е да повярваме, че можем да реализираме целите си”, твърди Комитата. “Имаме отлична връзка към интернет, безброй възможности за участие чрез социални мрежи, медии, лични блогове, можем да черпим от световния опит, да се свързваме с хора по света, с които да си помагаме, можем да се оплакваме, да се организираме, да пишем, да обясняваме. Имаме все още всички граждански свободи и права и трябва да ги опазим”, категоричен е блогърът.

Няма кой да ни пази от лошите

“В никакъв случай не трябва

►Заради последните скандали с подслушването на хора, свързани с правителството, в петък пред парламента се провежда протест под наслов “Да спрем милиционерщината. Свобода, прозрачност, право на избор”

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДОНОВА

ва да се позволява да се наруши свободният и неутрален характер на мрежата с каквито и да е аргументи за повишаване на сигурността”, смята Комитата. Според него течащите в момента скандали показват, че държавата не може да опази чувствителната си информация.

Иванов от BlueLink също е на мнение, че ако се наложат открити стандарти за обмен на информация в интернет и се ограничат опитите за цензура и ограничаване на свободата на словото, успехът за България ще е голям.

Трябва и офлайн

И все пак онлайн активизмът не е самодостатъчен. Иванов казва, че Facebook е ярък пример за това. “Групите и събитията там събират хиляди привърженици, които се

” Нито една медия не може да си позволи да пренебрегва мнението на интернет общността. Непрестанните опити на властта да ограничи свободното слово в интернет са най-сериозното доказателство за това. Интернет активизмът не може без медиите, но вече забелязвам, че и медиите не могат без интернет активизма, което е много приятно явление

Константин Павлов-Комитата, блогър

ограничават с кликането на “like” бутони”, твърди той. Групата за спасяването на Кара дере има хиляди привърженици, “плажът протължава да “виси на косъм” от реалното му застрояване”, допълва Иванов.

Инструментарии

“Просто ако сме наясно с всички нови инструменти, които излизат, и се “впдейтваме”, ще можем да ги ползваме за социалната промяна, за която работим и офлайн”, казва Танева.

BlueLink работи върху създаването на сайт за подаване на сигнали по проблеми от градската среда като незаконно застрояване, управление на зелени площи, оптимизиране на паркиране, придвижване, чистота и т.н. Това би трябвало да улесни сътрудничеството на гражданския сектор с общинските власти в София за опазване и развитие на чиста градска среда. “Целта ни е създаването на новаторски, работещи онлайн инструменти за офлайн устойчиви

решения. Проектът ще даде възможност и ще стимулира хората да се включат сами, без да разчитат на институции - чрез онлайни инструменти за наблюдение, сигнали към заинтересованите, съвместна работа и обратна връзка”, пояснява Владимир Иванов от BlueLink.

Подобен, вече работещ проект на BlueLink е “Спаси гората” (spasigorata.net). Това е уебсайт за сигнали за незаконна сеч, на който има информация за това какви са сечта и проблемите в горския сектор. Сигналите

се подават с имейл, чрез собствен акаунт в сайта и чрез sms. Видът и законността на сечта се оценяват от експертна група от представители на неправителствени организации, които участват в съвместни проверки. Сайтът дори си партнира с Изпълнителната агенция по горите.

Други онлайн инструменти, създали вече заинтересовани офлайн общности, са сайтът grajdani.eu, както и картата на веломаршрутите в София www.sumc.bg/bg/cycling.

Теогора Мусева

►Наред с протестите за спасяване на горите работи и сайт spasigorata.net, в който хората могат да подават сигнали за незаконна сеч. На сайта има информация за сеч и проблеми в горския сектор

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Победителят

►Днес Движението срещу либерализирането на сегенето на лични ганни в интернет и подслушване на телефони ще получи годинната награда на BlueLink за “Онлайн гражданска активност” за 2010 г. Щабът на протестите срещу Закона за електронните съоб-

щения беше воден от блогъра Асен Генов. Движението е обединение на много организации като “Електронна граница - България”, svobodata.org и др. Миналата година наградата беше връчена на Константин Дичев от “Зелени Балкани”, който се бори срещу т. нар. горска мафия и промишлени замърсители.